



REKTORI ROKOVALI S MINISTROM O ROZVOJI VYSOKÉHO ŠKOLSTVA NA PÔDE TUZVO

4

4 ZASADAL
AKADEMICKÝ SENÁT
TUZVO

6 DEŇ UČITELOV
2020

7 NOVÝ DEKAN
LESNÍCKEJ FAKULTY
TUZVO



TECHNICKÁ UNIVERZITA VO ZVOLENE

TUZVO

Časopis Technickej univerzity vo Zvolene

ISSN 2453-8957

VYDÁVA

Technická univerzita vo Zvolene

VEDÚCA REDAKTORKA

Ing. Ľubica Benková

PRESEDA REDAKČNEJ RADY

doc. Ing. Branislav Olah, PhD.

REDAKČNÁ RADA

Ing. Miroslava Babiaková,
PhDr. Eva Fekiačová,
Ing. Anna Hazlingerová,
PhDr. Jana Luptáková,
Ing. Magdaléna Klacková,
Ing. Mariana Krivošíková,
Ing. Zdena Mlynarčíková,
Ing. Viera Tallová

JAZYKOVÁ ÚPRAVA

PhDr. Jana Luptáková

VYDALA

Technická univerzita vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 2117/24, 960 01 Zvolen

IČO

00 397 440

DÁTUM VYDANIA

Júl 2020

Rozsah

36 strán

NÁKLAD

350 ks

TLAČ A GRAFICKÁ ÚPRAVA

Vydavateľstvo TU vo Zvolene

PERIODIKUM ŠTVRTROČNÉ

REDAKCIA A ADMINISTRATÍVA

Referát pre vonkajšie vzťahy TU vo Zvolene,
Ul. T. G. Masaryka 24, 960 01 Zvolen,
telefón: 045/520 6105,
e-mail: benkova@tuzvo.sk

FOTO NA OBÁLKE

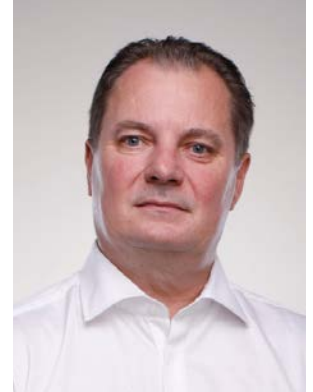
archív TUZVO

EVIDENČNÉ ČÍSLO

EV 5436/16

Vážené dámy, vážení páni,

boli to vysoké školy, ktoré promptne zareagovali a okamžite zrušili prezenčnú formu výučby, aby tak predišli šíreniu nového koronavírusu. Ako sa neskôr ukázalo, práve takéto rýchle rozhodnutia zabezpečili, aby sa nákaza nerozšírila po celej krajine masívne. Bolo to rozhodnutie racionálne a nevyhnutné. Vysoké školy prispeli veľkou mierou k zvládnutiu epidémie. Podľa aktualizovaného harmonogramu letného semestra v akademickom roku 2019/2020 sa na TUZVO koncom júna začalo obdobie štátnych záverečných skúšok. Keďže sa situácia so šírením koronavírusu zlepšila, na TUZVO sme pristúpili k prezenčnej forme ich vykonania.



Zdá sa, že tento akademický rok sme všetci absolvovali skúšku z dištančnej formy vzdelávania. V čase pandémie sme vzdelávanie na TUZVO presunuli do online priestoru. Internet sa stal miestom poskytujúcim priestor na nadobúdanie nových vedomostí, ale aj zručností. V tomto akademickom roku môžeme byť všetci na svoje úspechy hrdí a mali by sme si uvedomiť, že množstvo hodín strávených za počítačmi, viac strán poznámok a študijné stretnutia online sa vyplatili. Počas koronakrízy išlo o takmer plnohodnotnú alternatívu prezenčného štúdia a viacerí členovia vedenia univerzity pripúšťajú, že tento spôsob by aj v budúcnosti mohol predstavovať alternatívu nielen ku klasickému vyučovaniu v prezenčnej forme, ale aj k skúšaniam alebo vykonávaniu štátnych skúšok a obhajob pri ukončení štúdia, zvlášť, keď túto formu pripúšťa aj novela vysokoškolského zákona. Avšak nie každý študent končiacich ročníkov mal technické vybavenie na absolvovanie obhajoby alebo štátnej skúšky online. Myslím si, že rozhodnutie realizovať štátne skúšky klasicky, t. j. prezenčne bolo správne.

Epidemiologická situácia začiatkom júla a zvýšenie počtu osôb s ochorením COVID-19 prinútila KŠ prijať aj nepopulárne opatrenie na zabezpečenie zdravia študentov a ich rodinných príslušníkov, zamestnancov univerzity, ale aj samotných občanov mesta Zvolen. Zamestnanci TUZVO zodpovední za oblasť civilnej ochrany na univerzite mi ako predsedovi KŠ TUZVO vzhľadom na riziká, ktoré vývoj ochorenia priniesol, odporučili zrušiť slávnostné promócie.

Prijatiu konečného rozhodnutia zrušiť slávnostné promócie predchádzala široká diskusia na zasadaní Krízového štábu TUZVO. K problematike sa vyjadrili aj dekaní fakúlt. Upozornili na výsledky predbežného prieskumu, ktorý ukázal nízky záujem absolventov o akademickú slávnosť, a spoločne s prorektorom zodpovedným za univerzitný študijný program podporili návrh prijať. Po dôkladnom zvážení všetkých skutočností a rizík boli rozhodnutím KŠ TUZVO slávnostné promócie v akademickom roku 2019/2020 zrušené.

Na záver patrí moje poďakovanie prostredníctvom nášho univerzitného časopisu TUZVO všetkým študentom, pedagógom, výskumným pracovníkom a zamestnancom univerzity za aktívnu spoluprácu pri prekonávaní prekážok, ktoré mimoriadna situácia priniesla, za zvládnutie všetkých úloh a úspešné ukončenie akademického roka 2019/2020.

Prof. Rudolf Kropil

Tento časopis je vytlačený na 100 % PEFC certifikovanom papieri.





4

REKTORI ROKOVALI S MINISTROM O ROZVOJI VYSOKÉHO ŠKOLSTVA NA PÔDE TUZVO



12

USMERNENIA KRÍZOVÉHO ŠTÁBU TUZVO



5

ZO SASADNUTIA VEDECKEJ RADY TUZVO

Obsah:

SPRAVODAJSTVO

Rektori rokovali s ministrom o rozvoji vysokého školstva na pôde TUZVO 4

Stanovisko SRK k akademickej integrite 4

Zo zasadania Správnej rady TUZVO 5

Na TUZVO zasadala nová Vedecká rada 5

Deň učiteľov 2020 6

Minister školstva sa stretol s predstaviteľmi SRK a predsedom SAAVŠ 7

Novým dekanom Lesníckej fakulty TUZVO je profesor Marek Fabrika 7

On-line habilitačná prednáška a obhajoba habilitačnej práce 7

Rokovanie s predstaviteľmi reprezentácií pôsobiacich vo vysokom školstve 8

Univerzitné osobné príplatky tvorivým zamestnancom TUZVO .. 9

Čo o TUZVO napísal Refresher 9

TUZVO končí s indexmi 10

Štátne skúšky na TUZVO prebiehajú klasicky – prezenčne 10

KORONABLOK

Okamžitá reakcia vedenia TUZVO 11

Prečo sme pristúpili k prerušeniu prezenčnej výučby 11

Usmernenia Krízového štábu TUZVO 12

Krízový štáb TUZVO rozhodol o administratívnom a technickom ukončení zmlúv o ubytovaní študentov 13

Nulový poplatok za ubytovanie v študentských domovoch TUZVO 14

Krízový štáb TUZVO upravil harmonogram letného semestra 14

Ovplyvní šírenie koronavírusu počty študentov vysokých škôl v akademickom roku 2020/2021? 14

Študenti zo Slovenska na českých vysokých školách 15

Zamestnanci TUZVO sa postupne vrátili na pracoviská 16

VEDA A VÝSKUM

Korona zasiahla aj do záverečných oponentúr projektov IPA 17

Diverzita vegetácie lesov v Európe klesá 18

Klenba korún stromov chráni život v lese pred globálnym otepľovaním 18

ZAHRANIČIE / ZAHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA

Spolupráca na novom projekte Horizont2020-MSCA-ITN-2019: RISE-WELL 20

Fakulta ekológie a environmentalistiky prichádza s novým projektom Horizont2020: PRISAR2 21

Semester v zahraničí – na Slovensku 22

Moju erasmovskú mobilitu v Nórsku pandémie koronavírusu veľmi nezasiahla 23

Ako som spoznala farby Indie v Nemecku a iné v rámci programu Erasmus+ 24

Študentská Erasmus+ mobilita na FH Salzburg 25

Jeden semester v rumunskom Brašove 26

Erasmus+ stáž na Vysokej škole banskej Technickej univerzity v Ostrave 28

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

SLDK pri TUZVO získala finančné prostriedky na nákup odbornej literatúry z Fondu na podporu umenia 29

Týždeň slovenských knižníc 30

Akademická Nitra 2020 sa presúva 31

Alej absolventov 32

Zakvitnutý včelí bufet pred TUZVO 32

Zomrel významný slovenský architekt - autor projektu budovy TUZVO 33

ŠPORT

Diagnostický prístroj InBody 770 na TUZVO 34

Prenájom priestorov ÚTVŠ 35

REKTORI ROKOVALI S MINISTROM O ROZVOJI VYSOKÉHO ŠKOLSTVA

Po uvoľnení opatrení súvisiacich so šírením ochorenia COVID-19 sa 9. júla 2020 na pôde Technickej univerzity vo Zvolene konalo 92. zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) pod vedením jej prezidenta prof. Rudolfa Kropila. Zasadnutia sa zúčastnili aj minister školstva, vedy, výskumu a športu SR Branislav Gröhling a štátny tajomník Ľudovít Paulis. Hlavnými témami spoločnej diskusie boli úprava legislatívneho prostredia vysokoškolského sektora, rozvoj vysokého školstva a dopad obmedzení súvisiacich s koronakrízou na vysoké školy. Podľa SRK je predpokladaný pokles v príjmoch verejných vysokých škôl na úrovni 10 až 30 % z celkových príjmov.

SRK uvítala informáciu o postupe ministerstva školstva pri riešení kompenzácií univerzitami vyčíslených dopadov koronakrízy. „Vysoké školy patria medzi najväčších zamestnávateľov v Bratislave, ale aj v regiónoch. Výpadky v ich príjmoch preto budú mať dopad nielen na prevádzku vysokých škôl, ale aj na sociálne pomery študentov a zamestnancov. Musíme o tom spolu hovoriť, pretože sme presvedčení, že vláda SR by mala prijímať kompenzačné nástroje nielen pre podnikateľské subjekty, ale aj pre inštitúcie, ktoré zriadil štát vo verejnom záujme, teda aj pre vysoké školy,“ povedal prezident SRK prof. Rudolf Kropil. Rektorky a rektori okrem toho rokovali aj o prípravách nového akademického roka 2020/2021 a o prípadnom pokračovaní obmedzení. „Musíme pracovať aj s plánom B, aby sme neostali v septembri zaskočení. Prechod výučby do online prostredia alebo k zmiešaným formám kombinujúcim online a prezenčnú výučbu, by mal byť plynulý. Týka sa to aj riadenia a prevádzky na vysokých školách,“ dodal rektor Kropil.

SRK informovala ministra Branislava Gröhlinga o svojom stanovisku k téme akademickej integrity, v ktorom odmieta akékoľvek porušovanie duševného vlastníctva. SRK uvítala deklarovaný záujem ministra pripraviť nový vysokoškolský zákon, ktorý má posilniť autonómiu vysokých škôl. Posilnenie akademickej samosprávy musí sprevádzať zodpovednosť každej vysokej školy za kvalitu jej činnosti.

SRK sa zaoberala aj čerpaním Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) a konštatovala, že nízke čerpanie EŠIF v aktuálnom programovom období má negatívny dopad na hospodárenie univerzít a udržateľnosť novovybudovanej výskumnej infraštruktúry.

Ľubica Benková, Rektoriát
Foto: archív TUZVO



Zľava: štátny tajomník MŠVVŠ Ľ. Paulis, minister školstva B. Gröhling, prezident SRK R. Kropil



STANOVISKO SRK K AKADEMICKEJ INTEGRITE Z 9. 7. 2020

Rektorky a rektori prijali na ostatnom zasadnutí dňa 9. 7. 2020 nasledujúce stanovisko k akademickej integrite:

„V kontexte naplňovania poslania vysokých škôl, ktoré, okrem iného a predovšetkým, zahŕňa výchovu odborníkov s najvyšším vzdelaním, vysokými morálnymi zásadami, občianskou a spoločenskou zodpovednosťou, SRK odmieta vyjadrenia tých politických predstaviteľov, ktorí sa snažia zľahčiť alebo ospravedlniť plagiátorské správanie a naznačujú, že každý študent si rád skrúti cestu k akademickému titulu. Získanie akademického titulu má byť výsledkom systematického svedomitého štúdia za prísneho dodržania pravidiel fungovania akademickej komunity, akademických slobôd a akademických práv, vrátane náležitého citovania myšlienok a duševného vlastníctva iných autorov. Cieľom vysokoškolského štúdia je nielen ukončiť všetky náležitosti v rámci právnych noriem, ale zvládnuť to poctivo a eticky.“

Verejnost očakáva od politikov zodpovednosť za svoje konanie a vyššiu mieru akceptácie kritiky.“

PRVÉ ZASADNUTIE NOVEJ VEDECKEJ RADY TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE

Vedecká rada TU vo Zvolene sa zišla na rokovaní 2. júla 2020 pod vedením jej predsedu Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., rektora univerzity.

V úvode rokovania predseda Vedeckej rady (VR) privítal prítomných a informoval ich, že Akademický senát TUZVO schválil 18. júna 2020 na svojom zasadnutí návrh rektora na zloženie členov Vedeckej rady TU vo Zvolene. Novú VR TUZVO tvorí 36 členov. Z nich je 11 externých, ktorí nie sú členmi Akademicko-vedeckej obce TUZVO a 25 interných členov. Funkčné obdobie VR TUZVO je štvorročné a začalo plynúť 1. júla 2020.



Členovia Vedeckej rady Technickej univerzity vo Zvolene

Rektor univerzity prof. Rudolf Kropil uviedol: „VR TUZVO je vrcholným orgánom univerzity v oblasti zvyšovania úrovne a rozvoja výchovno-vzdelávacieho procesu, vedy a výskumu. Prajem jej mnoho úspechov a veľa dobrých rozhodnutí.“

Ďalším bodom rokovania VR boli návrhy na vymenovanie profesorov. Prvý z nich bol návrh na vymenovanie doc. Ing. Ivana Klementa, CSc., za profesora v odbore technológia spracovania dreva. Druhý v poradí bol návrh na vymenovanie doc. Ing. Karola Ujházyho, PhD., za profesora v odbore lesnícka fytoológia.

Návrhy na vymenovanie za profesorov predložil prof. Rudolf Kropil. V súlade s vysokoškolským zákonom VR návrhy prerokovala a v tajnom hlasovaní jednomyseľne schválila obidva návrhy.

Predseda VR, rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil, poďakoval prítomným za aktívnu účasť a ukončil zasadnutie rady. Keďže na univerzite boli stále v platnosti protiepidemické opatrenia Krízového štábu TUZVO, stretnutie VR TUZVO sa konalo v prednáškovej miestnosti B8, počas rokovania boli zachované 2 m rozostupy, pričom prítomní mali počas celej doby zasadania na tvárach rúška.

Zloženie novej VR TUZVO je uvedené na webovom sídle univerzity: <https://www.tuzvo.sk/sk/vedecka-rada>

Lubica Benková, Rektorát

Foto: P. Koreň

ROKOVALA SPRÁVNA RADA TECHNICKEJ UNIVERZITY VO ZVOLENE

Dňa 25. júna 2020 sa zišla na svojom zasadnutí Správna rada Technickej univerzity vo Zvolene, ktorá zasadala pod vedením jej predsedu Ing. Miroslava Kuseina za účasti hostí – rektora TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolfa Kropila, PhD., prorektora pre pedagogickú prácu RNDr. Andreja Jankecha, PhD., ďalej Ing. Stanislava Jalakšu, povereného funkciou kvestora, a Ing. Eleny Fekiačovej, vedúcej Ekonomického oddelenia. Rokovanie SpR TUZVO viedol jej predseda Ing. Miroslav Kusein.

Výročnú správu o činnosti Technickej univerzity vo Zvolene za rok 2019, ako aj Výročnú správu o hospodárení TU vo Zvolene za rok 2019 predložil rektor univerzity prof. Rudolf Kropil. Prezentoval, že predložená Výročná správa o činnosti TUZVO bola vypracovaná podľa osnovy, ktorá bola vydaná smernicou

č. 46/2011 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Správa obsahuje prehľad činností univerzity v súlade s jej poslaním a dlhodobým zámerom rozvoja. Pozornosť upriamil na najdôležitejšie a najvýznamnejšie fakty a činnosti univerzity v roku 2019. Čo sa týka Výročnej správy o hospodárení TU vo Zvolene za rok 2019 konštatoval, že proces kontroly výročnej správy zo strany Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR bol ukončený 26. mája 2020. Z jednotlivých kapitol výročnej správy je zrejmé, že finančné zdroje boli vynaložené účelne a hospodárne. Zdôraznil, že získané zdroje budú efektívne alokované s ohľadom na celkový rast výkonnosti univerzity v nasledujúcom období.

V diskusii viacerí členovia SpR pozitívne hodnotili kvalitu a komplexnosť Výročnej správy o činnosti TUZVO. Vyzdvihli výnimočnosť univerzity vo vzťahu k vzdelávaniu na Slovensku z hľadiska profilu univerzity a pozitívnu spoluprácu s absolventmi univerzity. Taktiež zvýraznili výsledky činnosti univerzity v kontexte plnenia poslania a dlhodobého zámeru rozvoja univerzity. Ďalej vyzdvihli skutočnosť, že univerzita je finančne stabilizovaná inštitúcia, ktorá si udržala jedinečnosť zamerania na oblasť lesníctva a drevárstva s rozšírením do nadväzujúcich a príbuzných oblastí a ocenili aj rozvojové aktivity univerzity.

Rektor TUZVO konštatoval, že cieľom vedenia univerzity je špičková úroveň vedy a výskumu, poskytovanie efektívnych študijných programov, spokojní študenti a absolventi, ktorí nájdu uplatnenie na trhu práce.

Po diskusii Správna rada TU vo Zvolene zbrala so súhlasom na vedomie Výročnú správu o činnosti TU vo Zvolene za rok 2019 a jednomyseľne schválila Výročnú správu o hospodárení TU vo Zvolene za rok 2019, jednomyseľne schválila aj rozpočet TU vo Zvolene na rok 2020. SpR TUZVO v zmysle § 41 zákona o vysokých školách dala predchádzajúci písomný súhlas na právne úkony zriadenia vecného bremena na pozemkoch Technickej univerzity vo Zvolene a taktiež dala predchádzajúci písomný súhlas na právne úkony na odpredaj majetku TU vo Zvolene.

Lubica Benková, Rektorát

DEŇ UČITEĽOV 2020

Rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., na návrh dekanov fakúlt rozhodol o udelení Plakety J. A. Komenského pri príležitosti Dňa učiteľov 2020 nasledovným učiteľom ako vyjadrenie uznania ich pedagogickej práce:

1. doc. MVDr. Dušanovi Rajskeému, PhD., z Lesníckej fakulty – za dlhoročnú a vysoko erudovanú spoluprácu pri rozvoji študijného programu aplikovaná zoológia a poľovníctvo vo všetkých stupňoch štúdia. Ako autor a spoluautor publikoval množstvo odborných príspevkov a publikácií, napr. z oblasti patológie a výživy zveri, pričom mnohé zároveň slúžia ako didaktické materiály pre študentov. O obľúbenosti a odbornosti doc. Rajskeého svedčí aj vysoký počet vedených záverečných prác, ktorých bolo za posledných 10 rokov na LF takmer 100.

2. doc. Ing. Róbertovi Sedmákovi, PhD., z Lesníckej fakulty – za vysokú didaktickú úroveň výučby a jej prepojenie s praxou. O pedagogickej kvalite doc. Sedmáka svedčí každoročne množstvo pozitívnych ohlasov od študentov z evaluácie predmetov, resp. z prieskumov realizovaných medzi absolventami LF. Vo svojej práci kladie dôraz na vysokú odbornú úroveň a férový a ľudský prístup pri komunikácii so študentami.

3. doc. Ing. Jozefovi Gáboríkovi, CSc., z Drevárskej fakulty – za dlhoročnú výchovno-vzdelávaciu prácu a tvorivú vedeckovýskumnú činnosť. Významne sa podieľal na príprave vysoko kvalifikovaných odborníkov v oblasti tvorby, technológie a výroby nábytku a drevárskych výrobkov. Počas svojho viac ako 33-ročného pôsobenia na Drevárskej fakulte TUZVO významne prispel k formovaniu obsahu študijných programov v danej oblasti.

4. doc. Ing. Alene Rohanovej, PhD., z Drevárskej fakulty – za dlhoročnú pedagogickú a výskumnú činnosť, výchovu vysoko kvalifikovaných odborníkov v oblasti drevených stavieb a tým aj k naplneniu poslania Drevárskej fakulty a celej univerzity. Počas svojho viac ako 33-ročného pôsobenia na TUZVO významne prispela k šíreniu poznania v oblasti vlastností konštrukčného dreva a drevených materiálov pre drevené stavby.

5. prof. Ing. Jane Škvareninovej, PhD., z Fakulty ekológie a environmentalistiky – za úspešnú pedagogickú činnosť pri vyučovaní predmetov v oblasti druhovej ochrany, ochrany prírody a krajiny, ako aj chránených území. Takto zamerané predmety sú na Fakulte ekológie a environmentalistiky nosnou súčasťou študijných programov ochrana a využívanie krajiny a forenzná a kriminalistická environmentalistika.

6. doc. RNDr. Ingrid Belčákovéj, PhD., z Fakulty ekológie a environmentalistiky – za úspešnú pedagogickú prácu pri vyučovaní predmetov v oblasti environmentálneho manažmentu, posudzovania vplyvov na životné prostredie a environmentálnej politiky. Učebné predmety tohto zamerania sú na Fakulte ekológie a environmentalistiky zahrnuté v obsahu všetkých študijných programov.

7. Ing. Jánovi Turisovi, PhD., z Fakulty techniky – za dlhodobý mimoriadne inšpiratívny a zaniatený prístup k študentom, ako aj dlhodobú pedagogickú a tvorivú činnosť, ktorou významne prispel k výchove množstva vysoko kvalifikovaných inžinierov v oblasti techniky. Veľkým prínosom pre Fakultu techniky a univerzitu je jeho dlhoročné členstvo v technickej komisii Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, ktorá sa zaoberá legislatívou v oblasti technickej dokumentácie a geometrických špecifikácií výrobkov.

8. doc. Ing. Erike Sujovej, PhD., z Fakulty techniky – za pedagogickú činnosť, zaniatený a vysoko odborný prístup pri vyučovaní v oblasti implementácie modelovania výrobných procesov v priemysle ako optimalizačného nástroja pre zvýšenie jeho efektívnosti. Okrem toho doc. Erika Sujová aktívne pôsobí ako lokálna koordinátorka siete CEEPUS CIII-PL-0701-05-1617 Engineering as Communication Language in Europe, čím prispieva k rozširovaniu medzinárodnej spolupráce na úrovni fakulty. Pravidelným organizovaním informačných dní programu ERASMUS+ pre študentov a doktorandov sa dlhodobo podieľa na propagácii štúdia v zahraničí.

Vedenie univerzity srdečne blahoželá všetkým oceneným učiteľom.

Plakety budú oceneným učiteľom slávnostne odovzdané dodatočne. Rektor touto cestou na diaľku vyjadruje poďakovanie oceneným učiteľom za ich dlhoročnú pedagogickú, vedeckú a tvorivú činnosť, aktívny a inšpiratívny prístup k zvyšovaniu kvality vzdelávania, ako aj iniciatívu pri využívaní nových metód a technológií vo výučbe na Technickej univerzite vo Zvolene.



MINISTER ŠKOLSTVA SA STRETOL S PREDSTAVITEĽMI SRK A PREDSEDOM SAAVŠ

Informáciu o stretnutí predstaviteľov Slovenskej rektorskej konferencie a predsedu Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo prof. R. Redhammera s novým ministrom školstva, vedy, výskumu a športu Branislavom Gröhlingom, ktoré sa konalo 2. apríla 2020 v Bratislave, predniesol prof. Rudolf Kropil na zasadaní Krízového štábu TUZVO dňa 6. apríla 2020.

Rektor informoval ministra o prijatých opatreniach, ktorými vysoké školy flexibilne reagovali na vyhlásenie mimoriadnej situácie. Zdôraznil autonómny charakter vysokých škôl a vyjadril presvedčenie o potrebe koordinovanej činnosti medzi SRK a ministerstvom v oblasti úpravy legislatívy a financovania vysokých škôl. Prioritou vysokých škôl v mimoriadnej situácii bolo zabezpečiť možnosť absolvovať skúšky dištančnou formou, aby študenti posledných ročníkov mohli ukončiť štúdium do 31. augusta 2020 a tiež sfunkčnit akademické orgány. Ďalej profesor Rudolf Kropil informoval prítomných členov KŠ TUZVO o prebiehajúcej príprave návrhov legislatívnych zmien v oblasti vysokého školstva, ktoré majú zabezpečiť riadny chod vysokých škôl v tejto mimoriadnej situácii. Neskôr, 25. apríla 2020, bol publikovaný zákon č. 93/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákon upravil činnosti kolektívnych orgánov (funkčné obdobie, zásada verejnosti, videokonferencia), prezenčnú metódu, aby bola akceptovaná aj elektronická komunikácia (napr. online prenos), či mimoriadne predĺženie štúdia. V oblasti výskumu a vývoja zákon operatívne rieši financovanie projektov a dobu ich riešenia počas krízovej situácie a pod.

Lubica Benková, Rektorát

NOVÝM DEKANOM LESNÍCKEJ FAKULTY TUZVO JE PROFESOR MAREK FABRIKA

Na základe právoplatných volieb a na návrh Akademického senátu Lesníckej fakulty TUZVO rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., s účinnosťou od 16. marca 2020 vymenoval za dekana Lesníckej fakulty na 4 – ročné funkčné obdobie prof. Ing. Mareka Fabrika, PhD.

Nový dekan LF prof. Marek Fabrika si menovací dekrét prevzal z rúk rektora prof. Rudolfa Kropila za dodržania všetkých protiepidemiologických opatrení dňa 26. marca 2020 na zasadnutí Krízového štábu TUZVO.

GRATULUJEME !

Lubica Benková, Rektorát



ON-LINE HABILITAČNÁ PREDNÁŠKA A OBHAJOBA HABILITAČNEJ PRÁCE

Dňa 9. júna 2020 sa na Technickej univerzite vo Zvolene konala habilitačná prednáška Ing. Daniela Halaja, PhD., z katedry Ekonomiky a riadenia lesného hospodárstva LF, v odbore ekosystémové služby lesov na tému „Využitie marketingových rozhodovacích modelov pri stanovení stratégie komercializácie ekosystémových služieb lesa“. Zároveň sa uskutočnila aj obhajoba jeho habilitačnej práce „Marketingová podpora komercializácie vybraných ekosystémových služieb lesa“. Habilitačná prednáška a obhajoba habilitačnej práce sa konala on-line prostredníctvom aplikácie MS Teams a bola streamovaná na verejnom kanáli YouTube.



ROKOVANIE S PREDSTAVITELMI ORGÁNOV REPREZENTÁCIE PÔSOBIACICH VO VYSOKOM ŠKOLSTVE

Dňa 27. mája 2020 sa prezident SRK a rektor TUZVO Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., zúčastnil v Bratislave rokovania vedenia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku (OZ PŠaV) pod vedením predsedu zväzu Pavla Ondeka s predstaviteľmi orgánov reprezentácie pôsobiacich vo vysokom školstve. Rokovania sa zúčastnili predseda Rady vysokých škôl (RVŠ) SR doc. RNDr. Martin Putala, PhD., predseda Študentskej rady vysokých škôl (ŠRVŠ) SR Bc. Filip Šuran, zástupca Slovenskej akadémie vied Ing. Peter Magdolen a predseda združenia VŠaPRO doc. Ing. Miroslav Habán, PhD. Na rokovaní sa zúčastnili aj ďalší predstavitelia RVŠ, ŠRVŠ, Klubu dekanov fakúlt SR a Asociácie doktorandov Slovenska.

Na stretnutí boli prerokované požiadavky z Deklarácie 2020 s dôrazom na:

- zachovanie rozvoja vysokých škôl aj v súčasnej ekonomickej situácii tak, aby sme sa priblížili k podmienkam krajín OECD;
- zabezpečenie pozitívnej propagácie vysokých škôl s cieľom ďalšieho skvalitňovania;
- zaslanie požiadavky predstaviteľom štátu, aby hodnotili vysoké školy podľa relevantných výsledkov;
- predstavenie jasnej vednej a výskumnej politiky zo strany štátu;
- navýšenie finančných prostriedkov na vedu a výskum vrátane optimalizácie financovania;
- prispôsobenie financovania vysokých škôl podľa hlavného a rozhodujúceho kritéria, ktorým je kvalita vzdelávania, vedy a výskumu na vysokých školách;
- podporu bezplatného ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov vysokými školami s cieľom zohľadnenia ich výkonu v rozpočte vysokých škôl – tvorbu novej vysokoškolskej legislatívy;
- podporu navýšenia financovania postdoktorandov, mladých vedeckých pracovníkov a začínajúcich vysokoškolských učiteľov;
- výrazné zvýšenie plátov zamestnancov vysokých škôl a priamo riadených organizácií.

V ďalšej časti boli prerokované opatrenia vyplývajúce z nariadenia hlavného hygienika a ministra školstva k zabezpečeniu prevádzky univerzít, univerzitných zariadení, hlavne študentských jedální a študentských internátov, ako aj ostatných zariadení v pôsobnosti vysokých škôl.

Predseda združenia VŠaPRO Miroslav Habán, obznámil účastníkov rokovania



s prieskumom realizovaným na 17 verejných vysokých školách a 8 priamoriadených organizáciách. Prieskum bol zameraný na dopad pandémie spôsobenej COVID-19, hlavne na oblasti pracovných podmienok a odmeňovania zamestnancov, poskytnutia ochranných rúšok a dezinfekcie zamestnancom, zabezpečenia stravovania pre zamestnancov, prevádzku študentských jedální a študentských domovov, realizáciu štátnych záverečných skúšok.

Z prieskumu vyplynula rôznorodosť fungovania univerzít v súvislosti s pandemiou COVID-19, potreba výrazného posilnenia infraštruktúry na vysokých školách (PC technika, technológie pre učiteľov vysokých škôl na zlepšenie online vzdelávania a vyučovania), ako aj výrazný výpadok finančných príjmov v študentských jedálňach, študentských domovoch a účelových univerzitných zariadeniach.

Ďalšou časťou rokovania bola otázka schválených dotácií pre jednotlivé univerzity podľa Rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2020 vyplývajúcich z financovania verejných vysokých škôl prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky na základe zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách. Univerzity majú problém s časťou financovania z dôvodu výpadku príjmov z hospodárskej a podnikateľskej činnosti.

Zúčastnení požiadali ministra školstva o riešenie s dôrazom na pozitívnu propagáciu vysokých škôl, výrazné zvýšenie finančných zdrojov účelovo viazaných na vedu a výskum, zvýšenie finančných prostriedkov na posilnenie infraštruktúry na zlepšenie online vzdelávania a vyučovania, odmeňovanie všetkých zamestnancov vysokých škôl a priamo riadených organizácií, dofinancovanie prepadu príjmov z podnikateľskej činnosti vysokých škôl, ako aj zmeny legislatívy súvisiacej s vysokými školami a priamoriadenými organizáciami.

Ľubica Benková, Rektoriát
Foto: archív OZ PŠaV

Univerzitné osobné príplatky tvorivým zamestnancom Technickej univerzity vo Zvolene s účinnosťou od 1. mája 2020 zo zdrojov Motivačného fondu TUZVO

Na Technickej univerzite vo Zvolene boli aktualizované priznané osobné príplatky pre tvorivých pracovníkov na všetkých fakultách a súčiastiach univerzity, a to v súlade s rozvojovým programom Ľudské zdroje dlhodobého zámeru TU vo Zvolene, ktorý sa týka hodnotenia, motivácie a odmeňovania zamestnancov. Čiastka na univerzitné príplatky zo zdrojov Motivačného fondu bola mesačne navýšená na 22 000 € a bola vygenerovaná univerzitou a fakultami v rokoch 2017 a 2018 z dotácie, nedotačnej činnosti, z refundácií projektov, podnikateľskej činnosti, a i. Po vyhodnotení plnenia piatich kritérií u 270 tvorivých zamestnancov boli 265 tvorivým zamestnancom TUZVO priznané osobné príplatky (OP) na obdobie od 1. mája 2020 do 30. apríla 2021 v rozsahu od 1 do 548 € mesačne. Priemerná výška osobného príplatku predstavuje hodnotu 81,48 € a prostredná hodnota priznaného osobného príplatku je 43 €. Vedenie TU vo Zvolene považuje univerzitné príplatky za významný motivačný nástroj na zvýšenie výkonnosti pracovníkov univerzity. Zároveň vedenie univerzity nevyklučuje doplnenie, resp. navýšenie osobných príplatkov z fakultných zdrojov.

Kritériá na priznanie osobných príplatkov pre pedagogických a vedeckovýskumných zamestnancov TU vo Zvolene v roku 2020

Kritériá boli mierne modifikované v roku 2018. V kritériu 1 sa rozšíril rozsah priznávania príplatku už od 500 hodín pedagogickej činnosti. V kritériu 4 sa hodnotenie garancií a spolugarancií odvíja od stupňa štúdia a v I. až III. stupni štúdia sa prepočítava váhovo podľa počtu študentov v študijnom programe. Bolo doplnené piate kritérium, ktoré zohľadňuje h index tvorivého zamestnanca. V roku 2020 sa kritériá nemenili.

- 1. Pedagogická činnosť.** Pre pedagogických a vedeckovýskumných zamestnancov – priemer výučby za akademické roky 2017/18 a 2018/19 nad 500 h, ktorý sa bude posudzovať ako
 - a. výkon od 500 do 700 hodín v 1/3 rozsahu;
 - b. výkon od 701 do 900 hodín v 2/3 rozsahu;
 - c. výkon od 901 do 1800 hodín v celom rozsahu;
 - d. výkon nad 1800 hodín podľa písmena c plus 2/3 z výkonu nad 1800;
 - e. výkon nad 2700 hodín podľa písmena d plus 1/3 z výkonu nad 2700.
- 2. Podiel publikačnej činnosti v kategórii A1, A2, B a C** prepočítanej podľa podielov autorov z TUZVO za roky 2017 a 2018 evidovaných v CREPČ a podľa ich váhy z metodiky delenia dotácie.
- 3. Podiel objemu a počtu domácich a zahraničných grantov na vedy a techniku** získaných zodpovedným riešiteľom v rokoch 2017 a 2018 v kategóriách do 10 tis. EUR/rok, od 10 tis. EUR do 50 tis. EUR/rok a nad 50 tis. EUR/rok v pomere 1 : 2 : 3. Do hodnotenia neboli zahrnuté projekty zo ŠF EÚ.
- 4. Garanti a spolugaranti študijných programov a práv na habilitácie a vymenúvanie profesorov (Hal).** Osobné príplatky sú stanovené za garantovanie a zabezpečovanie študijných programov ako súčin bodov za garancie a váhy podľa počtu študentov.
- 5. H index tvorivého zamestnanca nad 4 v databáze WoS (Core collection).**

Kritériá boli schválené vo vedení TUZVO 20. mája 2020.

Ľubica Benková, Rektorát



ČO O TUZVO NAPÍSAĽ REFRESHER

Ako vyzerá štúdium na Technickej univerzite vo Zvolene? Redaktorka z portálu Refresher.sk – Denisa – pílila drevo a navštívila virtuálny les.

„Na štyroch fakultách a jednom univerzitnom študijnom odbore nájdeš veľké možnosti uplatnenia a zaujímavé štúdium,“ tvrdí Denisa.

Technická univerzita vo Zvolene je škola, ktorá rozvíja technické bádanie. Rozširuje tak tvoje možnosti kvalitného štúdia v tomto obore na Slovensku. Moderátorka Denisa túto školu navštívila. Našla na nej štyri fakulty a jeden univerzitný študijný odbor. Na Lesníckej fakulte dostaneš okrem vzdelania v oblasti prírodných vied aj možnosť vidieť technológiu spracovania dreva. Je jediná svojho druhu na Slovensku a nájdeš na nej ťažbový trenažér či virtuálny 3D les, ktorý simuluje dôsledky tvojich zásahov.

Drevárska fakulta ako študentovi dá dobré uplatnenie. S titulom z Drevárskej fakulty sa môžeš zamestnať ako odborník protipožiarnej ochrany, manažér alebo dizajnér. Fakulta ekológie a environmentalistiky učí študentov, ako pristupovať k ekológii. Táto téma nebola snáď nikdy aktuálnejšia. V dobe globálneho otepľovania a plastov vo svetových oceánoch či odlesňovania naberá na význame.

Na Fakulte techniky zas nájdeš štúdium zamerané na strojársky a automobilový priemysel. Univerzita ponúka aj univerzitný študijný program ekonomika a manažment prírodných zdrojov, kde sa budeš venovať zelenej ekonomii, ako aj klasickým ekonomickým témam. Ak ťa táto škola zaujala, na štúdium sa môžeš prihlásiť aj elektronicky. Veľa šťastia!

Zdroj: Refresher.sk

Foto: Ľ. Benková



Denisa a kameramanke sa na TUZVO veľmi páčilo

Pandémiu sme zažili všetci po prvýkrát. Kroky a nariadenia, ktoré vedenie TUZVO a Krízový štáb TUZVO prijal sa priaznivo prejavili. To, že ich postup bol úspešný sa ukázalo. Ani jeden študent alebo zamestnanec neochorel. Môžeme konštatovať, že prvú vlnu koronakrízy sme spoločnými silami zvládli.

V nasledujúcom bloku KORONABLOK prinášame krátky prehľad krokov a usmernení, ktoré Krízový štáb a vedenie TUZVO prijali. V dobe od 8. marca – 30. júna 2020 bolo celkovo prijatých 12 Usmernení KŠ TUZVO. Ich celé znenia s prílohami sú zverejnené na webovom sídle TUZVO.

TUZVO KONČÍ S INDEXMI

Vedenie Technickej univerzity vo Zvolene odobrilo princípy a 22. mája 2020 Krízový štáb TUZVO schválil Usmernenie č. 8 k používaniu výkazu o štúdiu.

Usmernenie č. 8 k používaniu výkazu o štúdiu – indexu – bolo prijaté na zabezpečenie a ochranu zdravia zamestnancov a študentov Technickej univerzity vo Zvolene v súvislosti s mimoriadnou situáciou a rizikom ohrozenia verejného zdravia ochorením COVID-19.

Podľa Usmernenia č. 8 sa v súvislosti s hodnotením študentov neodporúča používať výkaz o štúdiu, to znamená, že skúšajúci učiteľ zapíše výsledné hodnotenie skúšky iba do skúškovkej správy v UIS. Študent tak nebude predkladať výkaz o štúdiu – index – na zapísanie výsledného hodnotenia skúšky. Výkaz o štúdiu sa nepoužije ani pri skončení štúdia, teda študenti nebudú odovzdávať výkaz o štúdiu – index – na kontrolu ani pri skončení štúdia.

Toto usmernenie platí pre všetky formy a stupne štúdia na TUZVO s tým, že do budúcnosti sa pre ďalšie akademické roky predpokladá úplné zrušenie používania výkazov o štúdiu – indexov – a táto úprava bude zapracovaná v súvislosti s novelizáciou Študijného poriadku TUZVO a predložená na schválenie na najbližšom zasadnutí Akademickému senátu TUZVO.

Lubica Benková, Rektorát

ŠTÁTNE SKÚŠKY NA TUZVO PREBIEHAJÚ KLASICKY PREZENČNE

Kvôli šíreniu koronavírusu Technická univerzita vo Zvolene prispôsobila proces výučby v súvislosti s prijatými opatreniami Krízového štábu TUZVO. Počas letného semestra akademického roka 2019/2020 sa učilo dištančnou formou, t. j. na diaľku prostredníctvom aplikácie MS Teams, Skype, videokonferencií či webinárov. Pedagógovia využívali rôzne softvérové produkty, prostredníctvom ktorých sa mohli so študentmi skontaktovať. Tí priebežne dostávali zadania a úlohy.

Podľa aktualizovaného harmonogramu letného semestra akademického roka 2019/2020 sa na TUZVO 22. júna 2020 začalo obdobie štátnych záverečných skúšok na prvom aj druhom stupni štúdia. „Keďže sa zlepšil aktuálny stav a situácia vzhľadom na šírenie koronavírusu, na TUZVO sme pristúpili k prezenčnej forme konania štátnych skúšok. Po niekoľkých mesiacoch sa na škole opäť zdržiavajú študenti končiacich ročníkov. Všetko však prebieha podľa prísnych opatrení uvedených v Usmernení Krízového štábu TUZVO – zabezpečenie protiepidemiologických opatrení pri realizácii štátnych skúšok a predmetových skúšok v letnom semestri akademického roka 2019/2020 v čase trvania mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s rizikom ochorenia COVID-19,“ uviedol rektor prof. R. Kropil.

Akým spôsobom budú prebiehať promócie študentov, vedenie TUZVO oznámi až podľa vývoja aktuálnej situácie so šírením ochorenia COVID-19. S najväčšou pravdepodobnosťou budú posunuté na neskorší termín, prípadne sa budú konať v obmedzenom režime.

(Pozn.: Slávnostné promócie boli na TUZVO v akademickom roku 2019 / 2020 zrušené rozhodnutím Krízového štábu TUZVO)

Lubica Benková, Rektorát



OKAMŽITÁ REAKCIA VEDENIA TUZVO

Z dôvodu šírenia koronavírusu SARS-CoV-2 vedenie Technickej univerzity vo Zvolene, ktorá má celoslovenskú pôsobnosť, prijalo preventívne opatrenia s cieľom predísť šíreniu nákazy:

1. Od pondelka 9. marca 2020 prerušilo prezenčnú výučbu vo všetkých troch stupňoch štúdia v dennej aj externej forme.
2. Nariadilo, aby pedagogický proces prebiehal formou samoštúdia a neskôr on-line metódami. Podrobnosti stanovili dekaní fakúlt a nimi poverené osoby.
3. Všetci zamestnanci zapojení do vzdelávacieho procesu boli vyzvaní, aby študentom poskytli všetky potrebné informácie a podklady, aby sa mohli počas prerušenia prezenčnej výučby venovať samoštúdiu.
4. Rektor po konzultácii na základe rozhodnutia vedenia dôrazne odporučal študentom bývajúcim na internátoch, aby počas prerušenia prezenčnej výučby odišli domov. Upozornil na možnosť, že v prípade výskytu nákazy na internátoch sa ubytovaní budú musieť podvoliť karanténemu režimu.
5. Zároveň boli zrušené všetky zasadnutia samosprávnych akademických orgánov, ako sú vedecké rady či akademické senáty a všetky hromadné podujatia v priestoroch univerzity.
6. Študenti a zamestnanci boli vyzvaní, aby sledovali svoje univerzitné e-mailové schránky a webovú stránku univerzity, kde boli zasielané a zverejňované ďalšie prijaté opatrenia.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: Pixabay.com



Zasadnutie krízového štábu TUZVO

PREČO SME PRISTÚPILI K PRERUŠENIU PREZENČNEJ VÝUČBY

Univerzita je prostredie, kde sa stretáva veľký počet ľudí, a tým sa stáva toto prostredie v istej situácii rizikové. Študenti z rôznych miest, a aj krajín sa stretávajú na prednáškach, vzájomne komunikujú, navštevujú rôzne podujatia a samozrejme cestujú. Ak absolvujú niekoľko prednášok denne často na iných miestach, potom prídu do jedálne, na internát, prípadne sa zúčastnia ešte nejakej spoločenskej akcie, za jeden deň tak môžu byť v kontakte so stovkami iných ľudí.

Riziko, že študenti prídu do kontaktu s niekým nakazeným, bolo po vypuknutí pandémie každým dňom vyššie. Študentský domov Ľ. Štúra a Študentský domov Bariny TUZVO združujú na malom priestore veľké množstvo ľudí. Keďže by to mohlo spôsobiť značné bezpečnostné, logistické a organizačné problémy, v zmysle odporúčaní epidemiológov sme sa snažili zabrániť vysokej koncentrácii ľudí na jednom mieste. Vírus síce nebol podľa všetkého nebezpečný pre mladých a zdravých ľudí, ale väčšina z nich cestovala každý týždeň domov. Mohli tak nákazu šíriť ďalej vo svojej rodine, v okolí. Vedenie TUZVO rozhodlo, že bude lepšie, ak prezenčnú výučbu zruší skôr, ako sa v regióne alebo na univerzite vyskytne potvrdený prípad ochorenia.

Aj keď ešte vo štvrtok 5. marca 2020 vedenie TUZVO plánovalo menej rázne opatrenia, informácie o nových prípadoch a nových podozreniach ho motivovali konať inak. V sobotu 7. marca 2020 vedenie vyhodnotilo všetky dostupné informácie a situáciu konzultovali. V nedeľu 8. marca 2020 sa konalo mimoriadne zasadnutie vedenia univerzity, ktorého sa zúčastnil aj zástupca študentov. Rozhodli sa poslať študentov domov skôr, než sa vyskytnú prvé prípady výskytu ochorenia a internáty alebo ich časti by museli ísť do karantény. Týmto spôsobom chránili zdravie študentov, zamestnancov, ale aj ich rodinných príslušníkov.

Prijaté rozhodnutie vedenia univerzity a pracovnej komisie zriadenej rektorom TUZVO z dôvodu monitorovania a vyhodnocovania situácie a tiež prijímania opatrení v súvislosti s výskytom a šírením nového koronavírusu, skomplikovalo život mnohým. Či už študentom, ktorí sa informáciu dozvedeli až po návrate na internát, alebo študentom, ktorých čakali zápochy a skúšky, a samozrejme aj všetkým tým, ktorí organizovali rôzne podujatia, prednášky, stretnutia a zhromaždenia. Všetky prípady sa riešili tak, aby bol negatívny dosah mimoriadnej situácie čo najviac zmiernený. V záujme všetkých bolo spomaliť šírenie nákazy. Podstatné tiež bolo aj to, že štúdium prerušené nebolo. Prednášajúci boli v kontakte so svojimi študentami prostredníctvom on-line aplikácií.

Ľubica Benková, Rektorát



USMERNENIA KRÍZOVÉHO ŠTÁBU TUZVO

V súlade s usmernením Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR týkajúcim sa šírenia respiračného ochorenia COVID-19 vyvolaného novým koronavírusom SARS-CoV-2 rektor TUZVO dňa 11. marca 2020 nariadil:

1. prerušenie prezenčnej výučby na TUZVO;
2. zrušil pre zamestnancov a študentov všetky plánované pracovné cesty doma a v zahraničí;
3. nepozývať študentov a kolegov z oblastí s potvrdeným výskytom nového koronavírusu do letného semestra akademického roka 2019/2020;
4. v súlade s rozhodnutím Ústredného krízového štábu SR od 10. 3. 2020 nariadil povinnú 14-dňovú karanténu pre zamestnancov a študentov TUZVO, ktorí sa vrátili z Talianska, Južnej Kórey, Číny a Iránu. Platilo to aj v prípade, ak sa rodinní príslušníci bývajúci v domácnosti so zamestnancami a študentmi TUZVO vrátili z týchto krajín;
5. zamestnancom, ktorí sa vrátili z iných krajín (Francúzsko, Nemecko, Rakúsko, ČR) a oblastí s výskytom nového koronavírusu zaväzť „dobrovoľnú karanténu“, obmedziť priame kontakty s kolegami a študentmi, resp. využiť prácu na doma, čerpanie dovolenky, u študentov samoštúdium. Platilo to aj v prípade, ak sa rodinní príslušníci bývajúci v domácnosti so zamestnancami a študentmi TUZVO vrátili z týchto krajín;
6. zriadiť infolinku. V čase od 07:00 do 16:00 boli informácie o prijatých opatreniach v súvislosti s výskytom a šírením nákazy a momentálnej situácii na univerzite pre zamestnancov a študentov TUZVO poskytované na telefónnom čísle 0917 854 652;
7. sprístupniť Ohlasovací formulár na webové sídlo TUZVO – Nahlasovanie podozrení – COVID19;
8. schváliť žiadosť o prácu na doma pre každého zamestnanca TUZVO, ktorý zdokladuje, že sa on alebo jeho rodinný príslušník žijúci s ním v jednej domácnosti, vrátil z oblasti výskytu koronavírusu, alebo predložil doklad o uzatvorení školského zariadenia z dôvodu výskytu koronavírusu;
9. vydať protokol dekanom fakúlt o realizácii on-line výučby pre študentov, ktorý za jednotlivé predmety budú vypĺňať vyučujúci;
10. počas šírenia nového koronavírusu neorganizovať hromadné podujatia (spravidla nad 10 osôb) na akademickej pôde TUZVO a tým predchádzať šíreniu nového koronavírusu;
11. dodržiavať všetky potrebné protiepidemické opatrenia;
12. v prípade výskytu zdravotných problémov s klinickými príznakmi nového koronavírusu postupovať podľa aktuálnych pokynov Ministerstva zdravotníctva SR a usmernení Hlavného hygienika SR a informovať o tom svojho zamestnávateľa a študenti dekanát príslušnej fakulty.

Pedagogický proces – výučba pre I., II. a III. stupeň v dennej a externej forme štúdia počas prerušenia prezenčnej formy štúdia sa vykonával podľa stanovených pravidiel:

- pedagogický proces bol zabezpečený online formou, napr. komunikáciou prostredníctvom MS Teams, e-mailov, Univerzitného informačného systému, e-learningu, videoprednášok, príp. formou videokonferenčných hovorov;
 - na e-mailovú komunikáciu bola okrem siete UIS využívaná služba úložiska OneDrive Microsoft Office365;
 - priebežné hodnotenie predmetov, písomné testovanie, obhajovanie semestrálnych prác atď. prebiehalo v online forme;
 - dôraz sa kládol najmä na konzultovanie záverečných prác u študentov v končiacich ročníkoch;
 - experimenty súvisiace so záverečnými prácami uskutočňované v priestoroch univerzity vedenie odporučilo realizovať po dohode s vedúckimi záverečnými prác;
- Vedecká činnosť študentov na III. stupni štúdia prebiehala individuálne po dohode so školiteľom.
- Tieto opatrenia platili do odvolania režimu prerušenia procesu výučby prezenčnou metódou.

Krízový štáb TUZVO zriadený 26. 3. 2020

Predseda

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.

Podpredsedovia

RNDr. Andrej Jankech, PhD.
doc. Ing. Branislav Olah, PhD.
prof. Dr. Ing. Jaroslav Šálka

Tajomník

doc. Ing. Josef Drábek, CSc.

Členovia

- prof. Ing. Marek Fabrika, PhD.
- prof. Ing. Ján Sedliáčik, PhD.
- prof. Ing. Marián Schwarz, CSc.
- doc. Ing. Pavel Beňo, PhD.
- prof. Ing. Ján Tuček, CSc.
- doc. PaedDr. Peter Polakovič, PhD.
- doc. Ing. Andrea Majlingová, PhD.

- Ing. Stanislav Jalakša
- Ing. Viera Tallová
- Ing. Tibor Weis
- Ing. František Víglaský
- Mgr. Oľga Mikulová
- JUDr. Danica Lukáčová
- Ing. Božena Sliacka, PhD.
- Ing. Mgr. Ivan Chromek, PhD.

Operatívna pracovná skupina Krízového štábu TUZVO

- Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD.
- RNDr. Andrej Jankech, PhD.
- doc. Ing. Josef Drábek, CSc.
- doc. Ing. Andrea Majlingová, PhD.
- doc. PaedDr. Peter Polakovič, PhD.
- Ing. Mgr. Ivan Chromek, PhD.



KRÍZOVÝ ŠTÁB TUZVO ROZHODOL O ADMINISTRATÍVNO A TECHNICKOM UKONČENÍ ZMLÚV O UBYTOVANÍ ŠTUDENTOV

Rektor TUZVO prof. Rudolf Kropil dňa 6. apríla 2020 po prerokovaní v Krízovom štábe TUZVO rozhodol o administratívnom a technickom ukončení zmlúv o ubytovaní študentov v študentských domovoch TUZVO. Cieľom tohto opatrenia bolo vytvoriť podmienky na riadené, kontrolované a bezpečné prevzatie si osobných vecí študentami z ubytovacích priestorov.

Študenti TUZVO I. a II. stupňa štúdia s trvalým pobytom na území SR boli povinní vysťahovať sa zo študentských domovov v termíne od 14. do 21. 4. 2020. Harmonogram odubytovania, ktorý určil presný postup a denný rozvrh procesu podľa jednotlivých študentských domovov, poschodí a izieb, bol zverejnený v dokumentovom serveri UIS-u a rozoslaný do emailových schránok študentov 8. apríla 2020.

Proces administratívneho a technického ukončenia ubytovania študentov zabezpečili určení prevádzkoví zamestnanci študentských domovov, ktorí zároveň dohliadali na dodržiavanie stanovených postupov a hygienických predpisov. Postup odubytovania študentov bol odsúhlasený Regionálnym úradom verejného zdravotníctva vo Zvolene a boli s ním oboznámení zástupcovia Okresného krízového štábu vo Zvolene a Krízového štábu mesta Zvolene.

V čase odubytovania rektor TUZVO ospravedlnil študentov zo vzdelávacích aktivít. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu boli študenti požiadaní o striktné dodržiavanie určených pravidiel, časového harmonogramu a rešpektovanie pokynov zamestnancov študentských domovov i členov Krízového štábu TUZVO, ktorí celý proces zabezpečovali.

Zo základných pravidiel vstupu do študentského domova vyberáme:

1. Vstup do študentského domova bol študentom povolený len v deň a hodinu, určenú harmonogramom.
2. Harmonogram odubytovania študentov bol stanovený v hodinových intervaloch. Maximálna kapacita bola 10 osôb / 1 hod. v budove študentského domova.
3. Na každého ubytovaného študenta bol povolený vstup do študentského domova len jednej osobe (študent alebo ním poverená osoba).
4. Osoba, vstupujúca do študentského domova, nesmela byť v karanténe, za uplynulých 14 dní nepobudla, resp. nepracovala (ani ako dobrovoľník) v prostredí s potencionálnou hrozbou nákazy COVID-19, nemala ani jeden z príznakov nákazy COVID-19.
5. Vstup do študentského domova bol povolený len s nasadeným vlastným ochranným rúškom a vlastnými rukavicami.

Všetkým ubytovaným študentom bola ubytovacím oddelením automaticky ukončená zmluva o ubytovaní k 30. 4. 2020.

Študentom, ktorí v letnom semestri akademického roka 2019/2020 skončili štúdium štátnou záverečnou skúškou, boli preplatky na ubytovaciu úctu vrátené bankovým prevodom na ich osobný účet. Ostatným študentom boli preplatky prevedené do nasledujúceho obdobia ubytovania. Individuálne žiadosti o vrátenie preplatku je možné riešiť dodatočne ubytovacím oddelením.

Na konci každého dňa v termínoch odubytovania bola vykonaná dezinfekcia všetkých spoločných priestorov ŠD. Po 21. apríli 2020 boli všetky priestory študentských domovov kompletne upratané a vydezinfikované.

V prípade, že sa študent neprišiel odubytovať, takéto izby boli po 30. 4. 2020 komisionálne vysťahované s dodržaním princípu ochrany osobných vecí pred neoprávnenou manipuláciou. Prevzatie týchto osobných vecí bude možné len po odvolaní mimoriadnej situácie.

Stanislav Jalakša, ŠD

Foto: Ľ. Benková



NULOVÝ POPLATOK ZA UBYTOVANIE V ŠTUDENTSKÝCH DOMOVOCH TUZVO

Dňa 23. marca 2020 užšia časť vedenia TUZVO na návrh rektora rozhodla uplatniť na mesiac apríl 2020 nulový poplatok za ubytovanie v Študentskom domove Bariny a Študentskom domove Ľ. Štúra.

Vedenie TUZVO sa v období pandémie koronavírusu zaoberalo mnohými otázkami a medzi nimi aj o ďalšom fungovaní Študentského domova Bariny a Študentského domova Ľ. Štúra. Uvedomujúc si vážnosť situácie sa členovia vedenia snažili nájsť také riešenia, ktoré by boli ústretové voči študentom, no rovnako zásadne by nepostihli ani prevádzku internátov. Preto užšia časť vedenia TUZVO rozhodla uplatniť na mesiac apríl 2020 nulový poplatok za ubytovanie v Študentskom domove Bariny, ako aj v Študentskom domove Ľ. Štúra. Na základe tohto rozhodnutia boli študenti požiadaní, aby poplatok za ubytovanie za mesiac apríl 2020 neuhradili. Tým, ktorí už poplatok za apríl 2020 zaplatili, bude platba automaticky posunutá do ďalšieho účtovného obdobia.

Lubica Benková, Rektoriát

KRÍZOVÝ ŠTÁB TUZVO UPRAVIL HARMONOGRAM LETNÉHO SEMESTRA

Z dôvodu šírenia koronavírusu Krízový štáb TUZVO rozhodol aj o úprave harmonogramu letného semestra akademického roka 2019/2020 na TUZVO platnej od 30. marca 2020.

- 1. Organizácia štúdia študentov v končiacich ročníkoch na I. a II. stupni štúdia**
 - a) výučbová časť LS trvala do 30. 4. 2020;
 - b) obdobie študijného voľna sa uskutočnilo v termíne 4. 5. – 12. 6. 2020;
 - c) odovzdávanie záverečných prác na I. a II. stupni bolo v termíne do 31. 5. 2020;
 - d) Štátne skúšky pre I. stupeň sa budú konať v termíne 24. 6. – 10. 7. 2020;
 - e) Štátne skúšky pre II. stupeň sa budú konať v termíne 22. 6. – 17. 7. 2020.
- 2. Organizácia štúdia študentov v nekončiacich ročníkoch na I. a II. stupni štúdia**
 - a) výučbová časť LS trvala do 22. 5. 2020;
 - b) obdobie študijného voľna sa uskutočnilo v termíne 25. 5. – 3. 7. 2020;
 - c) termín pre uzatváranie skúškových správ je 15. 8. 2020;
 - d) hlavné cvičenia sa zrušili alebo nahradili inou formou výučby podľa rozhodnutia gestora predmetu.
- 3. Organizácia štúdia študentov v III. stupni štúdia**
 - a) odporúčaný termín odovzdávania dizertačných prác bol najneskôr do 30. 6. 2020.

Lubica Benková, Rektoriát

OVPLYVNÍ ŠÍRENIE KORONAVÍRUSU POČTY ŠTUDENTOV VYSOKÝCH ŠKÔL V AKADEMICKOM ROKU 2020 / 2021?

Aktuálna situácia so šírením koronavírusu sa výrazne dotkla aj študentov, ktorí študujú v zahraničí.

Rektor Technickej univerzity vo Zvolene a prezident SRK prof. Rudolf Kropil pre RTVS uviedol: „Vzhľadom na súčasnú situáciu pandémie COVID-19 predpokladáme aj u študentov určitú cestovateľskú opatrnosť. Na Slovensku však máme veľa výborných vysokých škôl, ktoré poskytujú vzdelanie na vysokej úrovni a sú pripravené prijať študentov, ktorí uprednostnia štúdium na Slovensku.“

Navyše 15. mája 2020 uplynul termín 1. kola podávania prihlášok na Technickú univerzitu vo Zvolene pre všetky študijné programy na I. stupni štúdia na celej univerzite. TUZVO odporúča využívať podávanie prihlášok prostredníctvom e-prihlášky prístupnej na webe univerzity (<https://is.tuzvo.sk/prihlaska/>). V prihláške stačí vyplniť len tie podklady, ktoré má uchádzač k dispozícii. Ostatné podklady doloží, až keď to situácia umožní. Okrem toho TUZVO nevyžaduje k prihláške lekárske potvrdenie.

Termín 2. kola podávania prihlášok na I. stupeň štúdia je do 15. augusta 2020.

Lubica Benková, Rektoriát

Foto: autorka



ŠTUDENTI ZO SLOVENSKA NA ČESKÝCH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH A NAOPAK AKO TO VIDIA PREDSTAVITELIA REKTORSKÝCH KONFERENCIÍ OBOCH KRAJÍN

Hlavnou témou telefonického rozhovoru prezidenta SRK a rektora TUZVO prof. Rudolfa Kropila a predsedu Českej konferencie rektorov a rektora ČZU prof. Petra Skleničku, ktorý sa uskutočnil 27. apríla 2020, bolo postupné uvoľňovanie režimu pre študentov a učiteľov českých a slovenských vysokých škôl, ktorí študujú alebo pracujú na území druhého štátu.

Prof. Rudolf Kropil pre RTVS uviedol: „Blízkosť našich dvoch krajín a možnosť študovať v druhej krajine v materinskom jazyku sa prirodzene odráža vo vysokom počte Slovákov na českých vysokých školách a Čechov na slovenských univerzitách. V záujme vysokých škôl oboch krajín je uvoľniť režim na hraniciach a umožniť ukončenie semestra, vykonať prijímacie skúšky, ako aj štátne záverečné skúšky, samozrejme, pri dodržaní štátnymi definovaných podmienok obmedzeného režimu na vysokých školách.“

Na vysokých školách v Českej republike študuje približne 45-tisíc študentov z iných krajín, z toho je cca 21-tisíc zo Slovenska. Predstavuje to takmer 8,5 % z celkového počtu študentov v ČR. Naopak, na Slovensku študuje podľa štatistiky UNESCO z roku 2018 takmer 4-tisíc študentov z Česka, čo predstavuje cca 4% zo všetkých vysokoškolských študentov na Slovensku. „Problematika zahraničných študentov je pravdepodobne najcitlivejším miestom uvoľňovania obmedzenej prevádzky vysokých škôl. Obidve krajiny zvládajú doterajší boj s pandémiou veľmi dobre, a preto sa domnievame, že je logické, aby možnosti pokračovať v štúdiu alebo učiť a pracovať na výskumných projektoch boli medzi našimi dvoma štátmi uvoľnené prioritne“, uviedol prof. Petr Sklenička.

Najvyšší predstavitelia jedného z orgánov reprezentácie vysokých škôl v Čechách a na Slovensku sa zhodli, že uprednostňujú režim, ktorý by od študentov aj pedagógov po príchode do druhej krajiny alebo po návrate domov nevyžadoval povinnú karanténu. Rovnako preferujú, aby uvoľnenie cezhraničného režimu pre vysokoškolských študentov a pedagógov medzi Českom a Slovenskom bolo jedným z prvých krokov otvárania hraníc po núdzovom stave, resp. mimoriadnej situácii. Obidvaja predstavitelia prediskutované opatrenia navrhnu ministrom školstva v oboch štátoch.



Zľava: prof. P. Sklenička a prof. R. Kropil
fotografia z archívu TUZVO

Ľubica Benková, Rektoriát
Foto: autorka



ZAMESTNANCI TUZVO SA POSTUPNE VRÁTILI NA PRACOVISKÁ, ALE PRIORITOU ZOSTÁVA ICH ZDRAVIE

Od pondelka 18. mája 2020 sa do práce na Technickú univerzitu vo Zvolene po 2 mesiacoch vrátilo takmer 600 zamestnancov.

Vzhľadom na šírenie koronavírusu SARS-CoV-2 na Slovensku vedenie Technickej univerzity vo Zvolene už 9. marca 2020 prijalo preventívne opatrenia s cieľom predísť šíreniu nákazy. Následne bola prerušená prezenčná výučba a určená práca na doma pre zamestnancov, upravený harmonogram letného semestra, predčasné ukončenie zmlúv o ubytovaní pre študentov a pod.

Keďže sa situácia so šírením koronavírusu na Slovensku po viac ako dvoch mesiacoch zlepšila, Krízový štáb TUZVO schválil Harmonogram činností slúžiacich na zabezpečenie prevádzky a postupného uvoľňovania opatrení prijatých Technickou univerzitou vo Zvolene v súvislosti s rizikom ohrozenia verejného zdravia ochorením COVID-19. Harmonogram bol vypracovaný na základe poznatkov z vývoja epidemiologickej situácie. Berie do úvahy všetky platné usmernenia Úradu verejného zdravotníctva SR, uznesenia vlády SR a odporúčania Regionálneho úradu verejného zdravotníctva vo Zvolene (RÚVZ).

V súlade s čl. III. Usmernenia č. 3 o zabezpečení dodržiavania protiepidemiologických opatrení na pracoviskách TUZVO dňom 18. mája 2020 začal výdaj stravy v študentskej jedálni pre zamestnancov za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení konzultovaných s RÚVZ vo Zvolene. Rektor prof. Rudolf Kropil vyzdvihol disciplinovanosť zamestnancov a dodržiavanie všetkých usmernení. *„Ďakujem pracovníkom ŠDaJ, že aj napriek mimoriadnej situácii vykonávajú svoju prácu na vysokej úrovni a aj v tomto nábehovom období ponúkajú rôznorodý výber stravy. Predovšetkým ďakujem všetkým zamestnancom za trpezlivosť, pochopenie a dodržiavanie všetkých pravidiel, za zvládnutie procesu stravovania v našej univerzitnej jedálni.“*

Dňa 22. mája 2020 prišiel na TUZVO skontrolovať dodržiavanie prijatých protiepidemiologických opatrení hlavný hygienik RÚVZ vo Zvolene Mgr. MUDr. Viktor Kosmovský, MPH, MHA, ktorý uviedol: *„Plniť protiepidemické opatrenia je kľúčové. Dnes som skontroloval stav plnenia prijatých opatrení v jedálni univerzity. Konštatujem, že stav je veľmi dobrý, dodržiavajú sa všetky opatrenia tak, ako boli s RÚVZ vo Zvolene odkonzultované. Zamestnanci sú disciplinovaní a žiadne pochybenia som nevidel. RÚVZ vo Zvolene bude v kontrolách dodržiavania opatrení pokračovať.“*

TUZVO postupne pokračuje v uvoľňovaní opatrení. Reštart je plynulý a doposiaľ nedostatky zaznamenané neboli.

Ľubica Benková, Rektorát
Foto: autorka



Zľava: V. Kosmovský, J. Drábek a R. Kropil

KORONA ZASIAHLA DO ZÁVEREČNÝCH OPONENTÚR PROJEKTOV IPA

Dňa 28. apríla 2020 sa na Technickej univerzite vo Zvolene uskutočnil 13. ročník obhajoby projektov IPA v rámci Výzvy na predkladanie projektov do IPA TUZVO v roku 2019. Tento ročník obhajoby prebiehal netradičným spôsobom prostredníctvom aplikácie Microsoft Teams.

Projektová rada Internej projektovej agentúry TUZVO v súlade so Štatútom a Rokovacím poriadkom Internej projektovej agentúry č. 357/2008 v znení dodatku č. 1 vyhlásila výzvu na podávanie žiadostí o projekt pre rok 2019 podľa čl. 4 ods.2. Cieľom výzvy bola podpora tvorivej vedeckovýskumnej činnosti na univerzite. Žiadosti podávajú spravidla doktorandi, učitelia a pracovníci výskumu, ktorí v roku vyhlásenia výzvy neprekročili vek 30 rokov.

V roku 2019 sa do výzvy zapojilo 21 projektov (z toho 9 z LF, 4 z DF, 4 z FEE a 4 z FT). Z celkového počtu podaných projektov Technická univerzita vo Zvolene finančne podporila 11 projektov vo výške 10 507Eur.

Záverečných obhajob sa zúčastnili aj oponenti projektov, ktorí prečítali svoje oponentské posudky. Na webovom sídle TUZVO bol zverejnený oznam pre ostatných hostí alebo pre verejnosť, ktorí sa prostredníctvom aplikácie MS Teams mohli tiež pripojiť a sledovať proces obhajob. Členovia Projektovej rady IPA nakoniec vyhodnotili prezentované záverečné práce s nasledovným hodnotením:

Certifikáty s hodnotením známkou A – o úspešnom ukončení riešeného projektu a dosiahnutí vynikajúcich výsledkov boli udelené:

Ing. Michalovi Korčokovi, Ing. Ivane Knapcovej, Ing. Romanovi Bamburovi, Ing. Júlii Chudej a Ing. Michalovi Dudiakovi.

Certifikáty s hodnotením známkou B – o úspešnom ukončení riešeného projektu boli udelené:

Ing. Pavlovi Ďuricovi, Ing. Petrovi Petrikovi, Ing. Jozefovi Rozkošnému, Ing. Lenke Navrátilovej, Ing. Martine Lobotkovej a Ing. Martine Krahlucovej.

Zoznam podporených projektov:

IPA č. 2/2019 – Vplyv vybraných technologických, nástrojových a marketingových faktorov na kvalitu opracovania povrchu a energetickú náročnosť pri rovinnom frézovaní termicky modifikovaného smrekového dreva.

Riešiteľ projektu: Ing. Michal Korčok

IPA č. 3/2019 – Posúdenie kvality pôdy v oblasti kontaminovanej ropnými látkami preskúmaním vegetačných pomerov, zhodnotením pôdnej aktivity a analytickým stanovením samotných pôd

Riešiteľ projektu: Ing. Ivana Knapcová

IPA č. 5/2019 – Simulácia výrobných procesov s využitím nástrojov digitálneho podniku

Riešiteľ projektu: Ing. Roman Bambura

IPA č. 6/2019 – Dynamika štruktúry a disturbančný režim smrekového prírodného lesa v NPR Zadná Poľana

Riešiteľ projektu: Ing. Ďurica Pavel

IPA č. 8/2019 – Vplyv zvýšených zimných teplôt na rast smreka obyčajného

Riešiteľ projektu: Ing. Peter Petrik

IPA č. 12/2019 – Zhodnotenie vhodnosti využitia ručných laserových skenerov a technológie SLAM v lesnom prostredí s dôrazom na presnosť určenia polohy

Riešiteľ projektu: Ing. Júlia Chudá

IPA č. 13/2019 – Vybrané faktory ohrozujúce zdravotný stav dubových porastov na modelovom území LS Duchonka

Riešiteľ projektu: Ing. Jozef Rozkošný

IPA č. 15/2019 – Meranie acidity mokrého dreva dreveniny breza biela v procese termickej modifikácie farby dreva sýtou vodnou parou

Riešiteľ projektu: Ing. Michal Dudiak

IPA č. 19/2019 – Vnímanie lesníckej bioekonomiky vysokoškolskými študentmi

Riešiteľ projektu: Ing. Lenka Navrátilová

IPA č. 20/2019 – Posúdenie účinnosti čistenia odpadových vôd s využitím biotestov na prítomnosť emergentných polutantov

Riešiteľ projektu: Ing. Martina Lobotková

IPA č. 21/2019 – Hodnotenie certifikácie lesov ako nástroja podpory ekosystémových služieb na Slovensku

Riešiteľ projektu: Ing. Martina Krahlucová

Členovia Projektovej rady IPA sa zhodli, že záverečné práce 13. ročníka boli na vysokej úrovni a finančné prostriedky boli čerpané účelne a hospodárne. Niektoré práce boli prepojené na prax a realizované vo firmách, s ktorými by perspektívne mohlo dôjsť k vzájomnej spolupráci. Na základe zverejnenia záverečných obhajob na webovom sídle TUZVO Referát pre transfer technológií oslovil Dr. Anton Mrník – redaktor časopisu Drevársky magazín, ktorého zaujala podpora mladých študentov na Technickej univerzite vo Zvolene pri riešení projektov IPA. Zverejnil článok na túto tému v Drevárskom magazíne, ktorý je dostupný na: <https://drevmag.com/2020/05/18/ipa-projekty-pomozu-univerzite-pri-rozvoji-autorom-umoznia-ziskat-skusenosti/>.



Pri príležitosti Dňa zeme Technická univerzita vo Zvolene zverejnila tlačovú správu o výsledkoch bádania vedcov medzinárodného tímu, ktorého členom je aj Ing. František Máliš, PhD., z Katedry fytoológie Lesníckej fakulty TUZVO.

Počet druhov živočíchov aj rastlín na Zemi celkovo klesá v dôsledku ľudskej činnosti. Na lokálnej úrovni však môžeme pozorovať nielen pokles, ale aj nárast v počte druhov. Čím je možné vysvetliť tento zdanlivý rozpor a aké faktory spôsobujú zmeny v druhovej bohatosti? Túto otázku riešil tím vedcov spolupracujúcich v rámci iniciatívy forestREplot s príspevom Nemeckého centra pre výskum biodiverzity (iDiv). Členom tohto medzinárodného tímu je aj Ing. František Máliš, PhD., z Katedry fytoológie LF TUZVO, ktorý pri svojej vedeckej činnosti zároveň úzko spolupracuje aj s Národným lesníckym centrom vo Zvolene. Výsledky ich vedeckej práce boli publikované v časopise Nature Ecology & Evolution.

Vedci v Európe študovali vyše 1000 druhov rastlín

Vedci pracovali s rozsiahlou databázou informácií o druhovom zložení lesnej vegetácie zo 68 lokalít naprieč Európou, ktorá obsahuje aj 50 rokov staré údaje. Ako uviedol Dr. Máliš: „Hlavným výsledkom štúdie je zistenie, že druhy, ktoré sú zriedkavé a majú vyhranenejšie nároky na vlastnosti prostredia, sú nahradzované druhmi, ktoré sú bežné a vyskytujú sa na stanovištiach s rôznorodejšími vlastnosťami. Teda tzv. špecialisti, sú nahradzovaní tzv. generalistami.“

Šíria sa rastliny milujúce dusík

Pozorovaný proces výmeny druhov je spojený hlavne so zvýšeným množstvom dusíka v pôdach, ktorý pochádza zo spaľovania fosílnych palív. Dusík, ktorý je pre rastliny dôležitou živinou, podporuje rast niektorých druhov a dáva im tak konkurenčnú výhodu proti ostatným druhom. Dr. Máliš ďalej vysvetľuje: „Na lokálnej úrovni tak nemusí dôjsť k poklesu počtu druhov, ale k zmene druhového zloženia v prospech druhov, ktoré vedia zvýšené množstvo dusíka využiť vo svoj prospech. Znamená to však, že tieto druhy kolonizujú nové miesta a vytlačujú iné druhy, čo vedie k celkovému poklesu v počte druhov aj k zníženiu priestorovej rozmanitosti vegetácie lesov Európy.“

Dôsledky pre celý ekosystém

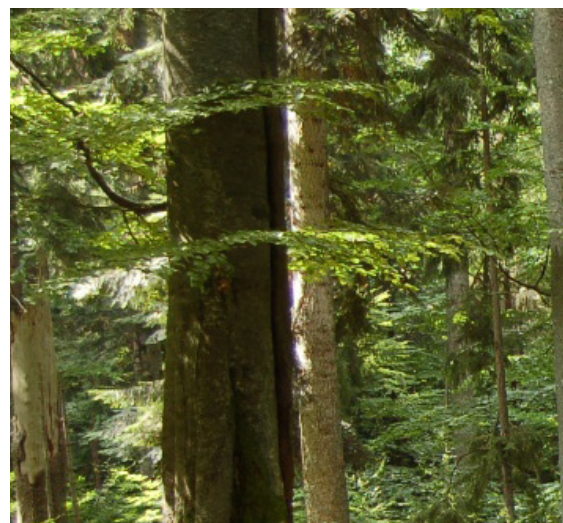
Zníženie diverzity vegetácie môže mať vážne dôsledky na biologickú rozmanitosť celého ekosystému, keďže život mnohých iných organizmov, napr. hmyzu, je úzko spätý s konkrétnymi druhmi rastlín. Pokles biodiverzity zároveň znižuje schopnosť ekosystému odolávať pôsobeniu environmentálnych zmien, napríklad globálnemu otepľovaniu. Výsledky viedli vedcov k záveru, že na zachovanie druhovej rozmanitosti lesov je dôležité znížiť depozície dusíka. Výsledky výskumu boli zverejnené v časopise Nature Ecology & Evolution. (<https://www.nature.com/articles/s41559-020-1176-8>)

Dodatok na záver

Iniciatíva a databáza forestREplot združuje údaje o druhovom zložení lesov mierneho pásma, ktoré pochádzajú z trvalých plôch zakladaných v minulosti pred nástupom pôsobenia environmentálnych zmien (imisie, klimatická zmena a pod.) a opakovaných v čase pôsobenia týchto zmien prostredia. Súčasťou databázy sú aj údaje z typologických reprezentatívnych plôch, ktoré boli zakladané počas typologického prieskumu lesov Slovenska od roku 1951 do roku 1981 a zopakované počas rokov 2005 – 2007.

Lubica Benková, Rektorát

Foto: archív F. Máliš



Hemisférické fotografie znázorňujúce klenbu korún v bukovom (prvý hore, NPR Komárnická jedlina) a v dubovom (druhý hore, NPR Kašivárová) lesnom poraste. Čím je zápoj korún hustejší a lesný porast vyšší, tým výraznejší je chladiaci efekt zmierňujúci pôsobenie globálneho otepľovania na organizmy žijúce vo vnútri lesa. (Foto: F. Máliš)



Klenba korún stromov chráni život v lese pred globálnym otepľovaním

Vrstva zapojených korún stromov zmierňuje vysoké letné teploty a vo vnútri lesa vytvára priaznivejšie podmienky pre život. Mnohé organizmy žijúce v lese tak lepšie odolávajú globálnemu otepľovaniu. V prípade straty tohto chladiaceho efektu sú však vystavené prudkej zmene podmienok. Tú nemusia prežiť a môžu byť nahradené inými, teplomilnejšími druhmi.

Vyplyva to zo štúdie zverejnenej v časopise *Science*, ktorá je výsledkom práce medzinárodného kolektívu vedcov, ktorého súčasťou bol aj František Máliš z Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene a Národného lesníckeho centra vo Zvolene.

Klíma v lesnom poraste nie je taká istá ako mimo neho. To je jasné každému, kto hľadal úľavu v tieni lesa počas horúčav letných dní. Avšak vedci dokazujú otepľovanie klímy na základe presných meraní tisícok klimatických staníc na celom svete. Tie sú vo všeobecnosti umiestnené na otvorenom priestranstve a merajú teplotu zvyčajne vo výške 2 metre nad zemou. Avšak väčšina suchozemských organizmov žije v lesoch a z nich mnohé blízko pri zemi alebo priamo v pôde. Z toho dôvodu majú klimatické údaje z otvorených priestranstiev zníženú výpovednú hodnotu o ich životných podmienkach.

Medzinárodný tím vedcov vedený Švajčiarskym federálnym inštitútom pre výskum lesa, snehu a krajiny (WSL) a Univerzitou v Cambridge prišiel s konkrétnymi informáciami o klimatickom otepľovaní vnútri lesných porastov a preukázal ako sa otepľovanie pod korunami stromov líši od otepľovania na otvorenom priestranstve. Na dosiahnutie týchto výsledkov meral Florian Zellweger z WSL a jeho tím teplotu v interiéri lesa na 100 lokalitách naprieč Európou a v počítačovom modeli skombinoval tieto merania s historickými údajmi o hustote zapojenia korún stromov. Súčasťou databázy boli aj klimatické merania Františka Máliša z Technickej univerzity vo Zvolene realizované v oblasti Poľany, ako aj historické záznamy z trvalých typologických plôch Národného lesníckeho centra, ktoré sú zaradené do databázy forestREplot.

Ako autori píšu v časopise *Science*, klimatické otepľovanie zaznamenané na otvorenom priestranstve nedostatočne reflektuje zmeny teploty vo vnútri lesného porastu. Ak je zápoj korún hustejší, lepšie chráni organizmy žijúce v lese pred otepľovaním. Naopak, ak sa zápoj korún zníži, teplota vnútri porastu rýchlo stúpa. Ako uviedol F. Zellweger, „toto poznanie je kľúčové na pochopenie pôsobenia klimatickej zmeny na biodiverzitu lesa“ (pozn. biodiverzita je rozmanitosť života).

Omeškanie v adaptácii na klimatickú zmenu

Všetky organizmy majú optimálne klimatické podmienky, v ktorých sa im darí najlepšie. Keď sa klíma otepľuje, majú z toho prospech teplomilnejšie druhy a nahrádzajú chladnomilnejšie organizmy, ktoré môžu migrovať na iné miesta, napríklad do väčších nadmorských výšok. Avšak ako ukázala táto štúdia, optimálne teploty lesných druhov rastlín sú významne nižšie ako aktuálne hodnoty. To znamená, že tieto druhy, resp. lesná vegetácia mešká v prispôsobení sa na nové klimatické podmienky. V kontexte globálnej klimatickej zmeny to znamená, že mnohé druhy žijú v suboptimálnych (menej vhodných) a stále sa zhoršujúcich podmienkach.



Naviac, ak v tejto situácii dôjde k strate ochranného pôsobenia zápoja korún, či už prirodzene alebo je to spôsobené človekom, organizmy žijúce za normálnych okolností v lesnom interiéri sú náhle vystavené dodatočnému a silnému otepleniu, na ktoré sú slabo pripravené. Ich v minulosti chladnejšie, zatienené a vlhkejšie stanovište je vystavené intenzívnemu slnečnému žiareniu, čo vedie aj k výraznejšiemu presychaniu pôdy. Mnohé druhy nie sú schopné túto zmenu prostredia prežiť a sú nahradené inými, ktoré sú lepšie adaptované na nové podmienky. Neraz to však môžu byť invázne, nepôvodné druhy, ktorých šírenie je podporené práve lesnými narušeniami a globálnym otepľovaním. Ďalej F. Máliš vysvetľuje: „Tieto procesy ovplyvňujú budúci charakter lesných porastov na dlhé roky a môžu negatívne pôsobiť na plnenie rôznorodých funkcií lesa. V súčasnom období stupňujúcej sa klimatickej zmeny je preto veľmi dôležité implementovať aktuálne vedecké poznatky do spôsobov obhospodarovania lesa.“

František Máliš, LF

Link na článok v časopise *Science*:
[https://science.sciencemag.org/
 content/368/6492/772](https://science.sciencemag.org/content/368/6492/772)

Link na databázu forestREplot
<http://www.forestreplot.ugent.be/>

SPOLUPRÁCA NA NOVOM PROJEKTE HORIZONT 2020-MSCA-ITN-2019: RISE-WELL



V dňoch 13. – 14. 5. 2020 sa konalo prvé stretnutie, tzv. kick-off meeting výskumného projektu RISE-WELL (Critical Solutions for Elderly Well-being) výzvy Marie Skłodowska-Curie Actions programu Horizont 2020. Ide o prvý projekt schémy Innovative Training Networks (ITN) Technickej univerzity. Inštitucionálnou koordinátorkou projektu RISE-WELL je Ing. Magdaléna Pichlerová, PhD., z Katedry plánovania a tvorby krajiny Fakulty ekológie a environmentalistiky.

Projekt *Kritické riešenia pre blahobyt seniorov* je zameraný na subjektívny blahobyt staršej populácie. Duševnému zdraviu a subjektívnej pohode starších ľudí by sa mala venovať zvýšená pozornosť, keďže práve u tejto populácie je pravdepodobnejšie, že zažije udalosti, ktoré ovplyvňujú jej emocionálnu pohodu. Odhaduje sa, že v priebehu nasledujúcich 30 rokov sa podiel starších ľudí (vo veku nad 60 rokov) zvýši z 12% na 22%. Starší ľudia sú konfrontovaní s rôznymi problémami v oblasti fyzického a duševného zdravia a žiaľ, nie vždy, ak vôbec, sa im venuje dôkladná pozornosť, pričom viac ako 20% osôb vo veku nad 60 rokov trpí duševnou poruchou. Cieľom projektu RISE-WELL je prostredníctvom štruktúrovaného trojročného doktorandského štúdia dosiahnuť tri dôležité ciele, aby sa mohla ponúknuť účinná podpora pri riešení vyššie opísaného problému:

- zavádzať nové vedecké a technologické inovácie vrátane rozvoja informačných technológií na monitorovanie a podporu kvality života,
- iniciovať stratégie starostlivosti vrátane intervencií a propagácie takého životného štýlu, ktorý bude viesť k zlepšeniu kvality života starších ľudí a
- vybudovať udržateľnú dlhodobú infraštruktúru pre starostlivosť o starších ľudí vrátane ich životného prostredia.

Inovačné programy (ITN) predstavujú významný príspevok k zabezpečeniu vysokokvalifikovanej, multidisciplinárnej a proaktívnej pracovnej sily. Ide o odbornú doktorandskú prípravu výskumníkov uskutočňovanú prostredníctvom medzinárodnej siete špičkových výskumných univerzít a technologických firiem s vysokou mierou inovácií. Konzorcium projektu RISE-WELL tvorí 5 univerzít zastupujúcich akademický sektor a 7 organizácií zastupujúcich prax. Vedúcou organizáciou konzorcia je Leiden University Medical Centre (LUMC) z Holandska. Ďalšími členmi za akademický sektor sú Newcastle University a Northumbria University (Anglicko), Edinburgh Napier University (Škótsko) a Technická univerzita vo Zvolene. Prax a neakademický sektor sú zastúpené firmami a organizáciami z Holandska, Nemecka, Talianska a Veľkej Británie. Konzorcium spája odborníkov v oblasti štatistiky, informatiky, modelovania údajov, behaviorálnej ekonomiky, životného prostredia, stresovej fyziológie, komunikačnej etiky, politiky, podnikania a vzdelávania, aby vyškolilo ďalšiu generáciu výskumných pracovníkov, ktorí budú schopní implementovať nové vedecké a technologické inovácie na podporu kvality života starších ľudí v Európskej únii. Projekt začal v roku 2020 a jeho trvanie je 48 mesiacov, s celkovým rozpočtom 2 691 200 Eur.

V rámci projektu v súčasnosti prebieha nábor na 10 doktorandských pozícií., tzv. Early Stage Researcher (ESR). Technická univerzita gesturuje 2 takéto pozície (ESR5 a ESR6). Školiteľom bude prof. Dr. Viliam Pichler z Lesníckej fakulty, profesor ekológie a garant študijného programu ekosystémové služby lesov v 3. stupni štúdia.



This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under the Marie Skłodowska-Curie grant agreement No 860173.



Viliam Pichler, školiteľ doktorandských pozícií ESR5 a ESR6 pri prezentácii



Magdaléna Pichlerová, inštitucionálna koordinátorka projektu RISE-WELL

Jednou z podmienok pre uchádzačov je, že musia byť v prvých 4 rokoch po získaní magisterského titulu a nesmú mať trvalý pobyt v hostiteľskej krajine dlhší ako 12 mesiacov počas 3 predchádzajúcich rokov. Maximálna dĺžka štúdia je 36 mesiacov. Viac informácií o projekte môžete získať na webovej stránke projektu <https://www.rise-well.eu> alebo na profil twitter: @RISEWELLH2020. Možnosť prihlásiť sa na doktorandské pozície, ako aj prehľad všetkých tém a podmienok pre uchádzačov nájdete aj na portáli EURAXESS <https://euraxess.ec.europa.eu/jobs/501225> alebo na webovej stránke TUZVO.

Viliam Pichler, LF
Magdaléna Pichlerová, FEE
Foto: M. Pichlerová



FAKULTA EKOLÓGIE A ENVIRONMENTALISTIKY PRICHÁDZA S NOVÝM PROJEKTOM HORIZONT2020: PRISAR2

Fakulta ekológie a environmentalistiky TUZVO je od roku 2017 členom konzorcia v projekte Horizont2020 – CHARMED, výzvy Marie Skłodowska-Curie Actions. Postupom času sa v rámci konzorcia vytvorili partnerstvá, ktoré spolupracovali a spolupracujú na projektových výzvach. Vďaka vytvoreniu týchto úspešných partnerstiev sa Technická univerzita vo Zvolene od roku 2020 stáva spoluriešiteľom dvoch nových projektov Horizont2020, ktorých inštitucionálnou koordinátorkou je Ing. Magdaléna Pichlerová, PhD., z Katedry plánovania a tvorby krajiny Fakulty ekológie a environmentalistiky.

Jedným z projektov je projekt v rovnakej schéme ako projekt CHARMED, t. j. Marie Skłodowska-Curie Actions, Research and Innovation Staff Exchange (RISE) s akronymom PRISAR2 a s názvom *Proactive monitoring of cancer as an alternative to surgery* (Proaktívne monitorovanie rakoviny ako alternatívy k chirurgickému zákroku). Schéma RISE predstavuje medzinárodnú a medzisektorovú spoluprácu prostredníctvom výmeny pracovníkov vo výskume. I keď podľa názvu nejde prioritne o prierezové témy výskumu, na ktoré sme na TUZVO zvyknutí, významom a prínosom takýchto projektov je práve transfer vedomostí v rámci rôznych sektorov.

V rokoch 2016 – 2019 sa realizovalo „prvé“ konzorcium projektu PRISAR, ktorý skúmal použitie zobrazovacích technológií a hybridných sond pre intervenčnú liečbu onkologických ochorení. Projekt PRISAR2 je zameraný na následné využitie nových a inovatívnych monitorovacích technológií z výskumu a technologického sektora na zlepšenie kvality života pacientov s diagnostikovaným onkologickým ochorením a vytvorenie vhodných predpokladov pre neintervenčnú liečbu a minimalizáciu možných rizík (ide o tzv. stratégiu „watch and wait“, t. j. „sleduj a čakaj“).

Úlohou TUZVO ako partnera konzorcia bude príspevok k poznaniu QoL („quality of life“ = kvalita života) prostredníctvom analýz vhodného prírodného prostredia a tým pomoc pri zlepšení kvality života pacientov trpiacich onkologickým ochorením. Podľa štúdií je totiž dokázané, že zdravé a nenarušené životné prostredie, najmä s prítomnosťou drevinovej vegetácie a zelene všeobecne, prináša pacientom zdravotné benefity, dochádza k rýchlejšiemu zotaveniu pooperačných stavov a prispieva k zníženiu stresu. Výskumní pracovníci TUZVO budú mať možnosť vycestovať v rámci 36 tzv. „secondments“, t. j. pobytov, mimo akademickej pôdy, keďže jedným z cieľov MSCA-RISE projektov je medzisektorová výmena skúseností. Projekt oficiálne začal prostredníctvom *kick-off* stretnutia v online priestore 22. apríla 2020. Trvať bude 48 mesiacov (do decembra 2023), celkový rozpočet projektu je 2 484 000 Eur, podiel TUZVO predstavuje 165 600 Eur. Hlavným koordinátorom projektu je Percuros BV, Leiden, Holandsko, ďalšími partnermi vrátane TUZVO je 24 akademických aj neakademických inštitúcií z 8 krajín (Holandsko, Dánsko, Portugalsko, Slovensko, Taliansko, Nemecko, Veľká Británia a Francúzsko). Viac informácií o aktivitách projektu získate na webovej stránke projektu: <https://www.prisar2.eu> alebo na profil twitter: @Prisar2.

Dobrou správou je, že počas riešenia projektu sa na zahraničných pobytach môžu zúčastniť aj ostatní pracovníci Technickej univerzity vo Zvolene, ktorí sa chcú niečo o téme benefítov vegetácie na zdravie človeka dozvedieť. Tak isto oprávnenými spolupracovníkmi môžu byť aj doktorandi, resp. vo výnimočných prípadoch aj študenti. V prípade záujmu a doplňujúcich informácií neváhajte kontaktovať Magdalénu Pichlerovú.

Magdaléna Pichlerová, FEE



This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under the Marie Skłodowska-Curie grant agreement No 872860.

SEMESTER V ZAHRANIČÍ – – NA SLOVENSKU



*Oliver Frankholz a Till Studnitzky z Technische Hochschule Ostwestfalen-Lippe, Lemgo, Germany
V dňoch 9. 2. 2020 – 19. 6. 2020 absolvovali letný semester na TUZVO*

When we decided that we wanted to do our last master's semester abroad, we started looking for a suitable university.

We searched online for possible universities that are related to wood technology and offer a master's degree in English. The criteria narrowed down the range of possible study locations very much. In the end we decided to go to the Technical University of Zvolen in Slovakia.

The university originates from a former forestry school and is therefore very broadly based in the areas surrounding the wood industry. In addition, for historical reasons, a large furniture industry is located in this region. Furthermore, the possible choice of subjects was most appealing to us.

We contacted the International Office in Slovakia and there we were given direct helpful advice. We quickly had the necessary documents for our Erasmus exchange and the documents for the recognition of the subjects together.

At the beginning of February we went by car to Zvolen. Since the semester starts earlier than in Germany, we wrote our last exam in Germany on Friday and had to be at the university in Zvolen on Monday morning. After a 14-hour drive we reached the dormitory at the university.

We were accommodated in a newly renovated double apartment. That means both of us shared a double room with two narrow beds and two small desks. Unfortunately, this was only 20m², but living together was possible. The toilet and shower we shared with a fellow student from Russia. The kitchen we shared with about 25 other students, who all lived with us in the corridor. This was a complete contrast to Germany, where we lived alone.

On the first day, we got a campus tour, documents and the student card, without which nothing works at the university. All doors, both at the dormitory and at the university, are secured with electronic locks that can be opened with the card. In the cafeteria, which was located in our dormitory, you could only pay cashless with your student card.

It turned out that we were the only two students who took these subjects in English. After consultation with our professors, they gave us individual lectures in the office. In the surface course we sat down to the Slovakian lecture to make contacts and improve our Slovakian.



Budapest



waterfall



Our camper with the university in the background.



The pond in front of the dormitory, left in the background the university.

In order to improve our Slovakian beginning, we met with our teacher every day.

We got to know some Slovakian students through the student organization Woodenworld. With them we promptly went to the local ice hockey derby and she recommended us some ski resorts which we visited in the following weeks.

Unfortunately, we only took a city trip to Budapest. Here we could go there by bus and took a cheap accommodation.

Sadly, we couldn't do any more trips because the Corona pandemic put a damper on our plans. After 4 weeks of lectures the university was closed. The Slovakian students had to leave the dormitory and go home. Our professors sent us projects, which we now completed without lectures.

Shortly afterwards, Slovakia's external borders were closed and only Slovak citizens and those who had a permanent residence in Slovakia were allowed to enter. Furthermore, almost all shops had to shorten their opening hours or were closed completely. Only drugstores and grocery stores remained open.

Through the university and the International Office, we were regularly informed when something changed in the situation in Slovakia and there were new rules. In the beginning, these rules were valid for the rest of March and we decided to bide our time and stay in Slovakia.

As a result of the pandemic, there were further restrictions which did not limit us much further. Only people over 65 were allowed to shop between 9am and 12pm and everyone had to cover their nose and mouth in public.

Because of these restrictions we could only enjoy the region around Zvolen and so we went hiking for a few days. Here we could admire the great nature of Slovakia and enjoy the empty forests.

Oliver Frankholz, Till Studnitzky
Photo: authors



MOJU ERASMOVSKÚ MOBILITU V NÓRSKU PANDÉMIA KORONAVÍRUSU VEĽMI NEZASIAHLA

Eliška Futová, študentka študijného programu ochrana a využívanie krajiny na Fakulte ekológie a environmentalistiky sa od 3. 2. 2020 do 20. 6. 2020 zúčastnila mobility Erasmus+ na Inland Norway University of Applied Sciences v Evenstade, Nórsko.

Ešte v čase trvania jej mobility sa takto s nami podelila o svoje zážitky:

Korona v nórskom Evenstade. Hmm... Tu som ju takmer vôbec nepocítila.

Aby ste chápali, predstavím Vám, kde som to vlastne bola. Campus sa nachádza na „lazoch“. Okrem pár budov, ktoré predstavujú školu a internát, sa tu nachádza len asi 6 domov, ktoré sú aj tak prenajaté študentom, a jeden malý obchodík, kde si môžete kúpiť len základné potraviny, aj to s prirážkou. Škola sa nachádza v krásnom prostredí, je obklopená lesmi a kopcami. Hneď za hlavnou budovou školy tečie najdlhšia rieka Nórska – Glomma (v súčasnosti sa jej hladina každým dňom zvyšuje a hrozí záplava v dôsledku enormného množstva snehu na horách). Súčasťou školského areálu je aj obora s tromi losmi. Už pred koronou sme tu boli v izolácií a poriadna izolácia ešte len nastane, keď sa Glomma vyleje a zatopí celý areál. Potom sa budeme môcť už iba člnkovať.

Bez auta sa tu ďaleko nedostanete. Na nákupy sme zvykli chodiť do mestečka vzdialeného 20 km mikrobusedom, ktorý sme si objednali deň vopred. Na výber sme mali aj vlak, ale mikrobused bol zadarmo. Keď vypukla epidémia koronavírusu a po celej Európe sa začali zavádzať nové opatrenia, tu sa nám zmenili iba tri veci. Mikrobused už

nepremával, školu sme mali online a nemohli sme už využívať spoločenské budovy (fitness, telocvičňu a Biotopen – tu sme mávali párty 2x do týždňa). Na výber nám ostalo bicyklovanie, člnkovanie, bežkovanie (v škole ste si bezplatne mohli požičať bežky a snežnice) a nekonečné prechádzky po okolí, čo bol v porovnaní s domovom alebo inými štátmi luxus. Na nákupy sme začali chodiť raz za dva týždne spolužiakovým autom. Tým, že vyučovanie prebiehalo online, zostali v celom areáli školy iba študenti, väčšinou medzinárodní. Keďže nikto nový neprichádzal a nikto ani neodchádzal, stretávať sme sa neprestali, akurát stretnutia a zábava sa presunuli vonku a nadobudli podobu opekačiek, prespávačiek v teepee a pod.

Na výlety sme chodiť neprestali, ale chodili sme iba do blízkeho okolia (do 200 km – v Nórsku v porovnaní so Slovenskom musíte vzdialenosti násobiť dvomi). Väčšinou sme sa spojili s nóorskymi spolužiakmi a vyrazili sme spolu autom alebo pešo. Takto sme navštívili národný park Rondane, Jotunheimene, vyšli sme na Rongvolu či Skarven.

Eliška Futová, FEE
Foto: autorka



AKO SOM SPOZNALA FARBY INDIE V NEMECKU A INÉ V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+



Cesta so spolužiačkou Ľubkou za nemeckým dobrodružstvom



Cyklistika po pobreží Baltského mora



Historické uličky mesta

Prišiel marec a s ním aj vytúžený študijný pobyt v rámci programu Erasmus+ v Nemecku. Zbalila som si veci na pol roka a so spolužiačkou Ľubkou som sa vydala vlakom na sever Nemecka, do malého prímorského mestečka Wismar. Ako interiérové dizajnérky sme si tu našli fakultu, zameranú na architektúru a dizajn, ktorá vďaka multikultúrnym študentom a skvelým pedagógom obohatila naše vzdelanie i zážitky. Prvú noc sme strávili u jedného Brazílčana, ktorý nás prichýlil a hneď ďalšie ráno sme sa nasťahovali na internát. Bývali sme oddelene na rozdielnych poschodiach. Na moju bunku sa v ten istý deň nasťahovala študentka z Indie. Hoci mám precestovaných mnoho krajín, bolo to po prvýkrát, kedy som zdieľala bývanie s osobou z takej odlišnej krajiny, akou je India. Prvé dni boli o zvyku, keďže boli menšie jazykové bariéry a celkovo som sa priučala novej kultúre a jej spôsobu života. Nakoniec však môžem potvrdiť, že spoznanie Archany, mojej spolubývajúcej z Indie a bývanie s ňou, bolo najlepším možným zážitkom, ktorý som si z môjho nakoniec len jedno-mesačného pobytu doniesla.

Univerzitu sme fyzicky stihli navštevovať iba dva týždne. Potom nastúpili opatrenia kvôli Covid-19, univerzita ostala zatvorená a štúdium pokračovalo online formou. Môžem však povedať, že to boli veľmi príjemné dva týždne, kedy sme stihli nahliadnúť do dejiska našej hosťovskej fakulty. Ostali sme v nemom úžase z vizuálu prostredia a celkovej atmosféry, ktorá v týchto architektonicky komponovaných priestoroch vládla. V pamäti mi ostane aj skvelá univerzitná jedáleň.

Wismar je mestečko pri Baltskom mori s veľmi špecifickým počasím a atmosférou. Centrum, ktoré tvoria historické budovy rôznych štýlov, je zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Na pobreží sa nachádza veľa cyklotrás a tak ako prvé po príchode som si zaobstarala starší bicykel, na ktorom sa mi podarilo najazdiť viac než 100 km. Čo osud nechcel, obmedzenia kvôli šíriacemu sa vírusu aj v Nemecku bežný život ochromili. Mala som veľké šťastie, že som v tomto neľahkom období mohla zdieľať karanténu s mojou indickou priateľkou. Za tento čas som mala možnosť viac spoznať ich kultúru, zvyky a dokonca aj ochutnať čosi z indickej kuchyne, pretože si priniesla veľa indických korenín a ingrediencií. Pripravila mi skvelý narodeninový obed a zas naopak, ja som jej uvarila nejednu slovenskú večeru.

ŠTUDENTSKÁ ERASMUS+ MOBILITA NA FH SALZBURG

Marek Števko, študent Drevárskej fakulty TUZVO, študijný program drevené stavby, absolvoval svoje štúdium od 17. 9. 2019 do 30. 6. 2020 v rámci mobility Erasmus+ na University of Applied Sciences v Salzburgu, Rakúsko.



S indickou priateľkou Archanou

Voľný čas sme trávili spoznávaním mesta a miestnych prírodných krás. Dni však zväčša končili nekonečnými nočnými rozhovormi o Indii. Po mesiaci sa nám s Ľubkou naskytla možnosť vrátiť sa domov na Slovensko. Využili sme ju a tak sa naše veľké malé dobrodružstvo skončilo. Po absolvovaní štátnej karantény v Liptovskom Jáne sme pokračovali v online štúdiu zo Slovenska.

Online forma výučby bola pre mňa podstatne náročnejšia. Či už ide o technické záležitosti, podmienky na štúdium z domu alebo načasovanie konzultácií, keďže mnohí študenti po návrate do vlasti zmenili aj časové pásmo. Bola to však veľká výzva naučiť sa opäť niečo nové a ďakujem obom univerzitám, že nám takéto štúdium sprostredkovali.

V neľahkých časoch som sa však naučila jedno: nech je človek z ktorejkoľvek časti sveta, všetkých nás nakoniec spojila súdržnosť, empatia a ľudskosť. S novou priateľkou z Indie som ostala v kontakte. Bola som pre ňu prvou Európankou, ktorú bližšie spoznala a tak okúsila európsku kultúru. Možno na začiatku boli menšie predsudky a až teraz spätne si uvedomujem, aké dôležité je nebrániť sa a spoznávať nové kultúry. Pevne verím, že sa mi raz podarí navštíviť ju v jej rodnjej Indii.

Aj keď to mohol byť úplne iný pobyt v zahraničí, dal mi viac, ako som očakávala.

Barbora Kolenčíková, DF
Foto: autorka

Kríza a obmedzenie verejného života spôsobené vírusom COVID-19 ma zastihlo v Rakúsku počas mojej Erasmus+ mobility na FH Salzburg. Dôvodom, prečo som nepreerušil mobilitu a neprišiel naspäť, ako to spravila väčšina zahraničných študentov, bol jasný. Alternatívne online vyučovanie sa začalo na našej škole takmer ihneď po vyhlásení krízového stavu, peniaze na základné životné potreby som mal zabezpečené z grantu a moje srdce mi nedovolilo opustiť takú krásnu krajinu plnú hôr, horských jazier a neobmedzených možností na trávenie voľného času. Okrem toho som už bol v mojej práci dobre zabehnutý a v podstate som mohol pracovať a privyrábať si, hoci v obmedzenom množstve, počas celej krízy.

Úprimne povedané, nemôžem sa na nič sťažovať. Karanténny režim mi úplne vyhovoval a neprišiel som a stále neprichádzam, kvantitatívne o žiadne vyučovanie. Hoci na začiatku sa určité hodiny presunuli, neskôr sme všetko dobehli. Hoci kvalita vyučovania by samozrejme mohla byť otázkou na diskusiu týkajúcu sa porovnania s vyučovaním v škole, musím však uznať, že aj toto bolo zo strany vyučujúcich FH Salzburg výborne zvládnuté. Ako platformu na vyučovanie používame MS Teams a všetko funguje v rámci možností výborne – využívame všetky funkcie naplno. Takto to teda pokračuje aj teraz, keď píšem tento článok a bude pokračovať až do konca semestra. Naozaj je veľmi pohodlné zúčastniť sa rannej prednášky z pohodlia postele v pyžame a s kávou na nočnom stolíku.

Popaly sa všetko vracia do normálu a už dlhší čas môžem piatkový a sobotňajší večer stráviť vonku v meste, v bare alebo v klube. Pre tak trošku introvertnú osobu, ako som aj ja, bol karanténny režim o turistiky a horskej cyklistiky a boli časy, kedy som celé po sebe idúce dni strávil v horách. Objavil som krásne miesta, vyliezol som na veľa vysokých kopcov, pokazil som dva bicykle a natiahol si koleno tak, že som týždeň nemohol chodiť a mesiac a pol som musel používať fixátor kolena. Myslím, že na tieto časy nikdy nezabudnem.

Marek Števko, DF
Foto: autor





V RÁMCI PROGRAMU ERASMUS+ JEDEN SEMESTER V RUMUNSKOM BRAŠOVE

Juraj Cipa je študentom 1. ročníka inžinierskeho štúdia na Lesníckej fakulte TUZVO. V zimnom semestri tohto akademického roka bol na študijnom pobyte v Brašove, Rumunsko, v rámci programu Erasmus+. Študoval tam na univerzite Transilvania University of Brasov, na Fakulte lesníctva a lesného inžinierstva.

- **Juraj, kde ste sa dozvedeli o programe Erasmus+ a možnosti študovať jeden semester v zahraničí?**

Dozvedel som sa o tom už v prvom ročníku na vysokej škole na Dni Erasmus+. Niekoľkí študenti tam prezentovali svoje štúdium a pobyty v zahraničí, a tak som sa rozhodol, že do zahraničia vycestujem aj ja. Rozhodol som sa pre Slovinsko, ale tento cieľ sa mi nepodarilo naplniť, pretože v Slovinsku nevyučovali lesníctvo v anglickom jazyku.

- **Prečo ste si teda vybrali práve Rumunsko?**

Nuž, vybral som si ho preto, lebo som tam už predtým bol aj s kamošom. Páčila sa mi tá krajina, ľudia boli super, prostredie tiež. Tá krajina mi pripomínala Slovensko a veľmi na mňa zapôsobila. Vybral som si ju aj kvôli karpatskému oblúku, ktorý je v Rumunsku najrozsiahlejší a prírodné pomery sú dosť podobné Slovensku. Znamená to, že predmety, ktoré by som tam vyštudoval, by som mohol aplikovať na naše prírodné podmienky. Pri výbere pobytu v zahraničí som sa však rozhodol aj medzi Lotyšskom a Chorvátskom. Avšak predmety, ktoré boli v týchto krajinách, mi nekorešpondovali s predmetmi na domácej univerzite vo Zvolene, v Rumunsku mi predmety sedeli s predmetmi na Slovensku najviac.

- **Čo konkrétne, aké predmety ste tam študovali? Budú Vám akceptovať, prípadne akceptovali Vám skúšky, ktoré ste tam vykonali, na našej univerzite?**

V Rumunsku som študoval agrolesníctvo, ekofyziológiu, dynamiku lesných ekosystémov, hodnotenie a ochranu voľne žijúcich živočíchov, diaľkové snímanie a geografické informačné systémy, globálne zmeny klímy a ich dôsledky a dobrovoľne som študoval aj základy rumunčiny. Na domovskej univerzite mi budú akceptovať ekofyziológiu, dynamiku lesných

ekosystémov, globálne zmeny klímy a ich dôsledky a geografické informačné systémy.

- **V akom jazyku ste študovali? Vyučovanie ste mali v angličtine, však? Aká je úroveň angličtiny u rumunských študentov a učiteľov?**

Väčšina predmetov bola po rumunsky, len 2 predmety som mal v angličtine, a to diaľkové snímanie a geografické informačné systémy a trochu aj agrolesníctvo. Niektorí učители mi prekladali niečo z rumunčiny do slovenčiny, ale učители mi povedali, že namiesto návštevy väčšiny predmetov je pre mňa lepšie, aby som išiel do knižnice a študoval tam a vypracovával si projekty, ktoré mi zadali. Samozrejme, skúšky som mal v angličtine, ale len z 2 predmetov. Ostatné predmety som ukončil tak, že som odovzdal semestrálnu prácu. Z väčšej časti to bolo na samoštúdiu. Úroveň angličtiny u učiteľov bola dobrá, niektorí učители mali perfektnú a plynulú angličtinu na vysokej úrovni, iní zasa slabšiu. Celkovo však mali angličtinu dobrú. Na tamojšej Lesníckej fakulte som sa stretol s viacerými študentmi, ktorí nevedeli po anglicky, čo, podľa mňa, bolo zrejme tým, že sa ju neučili na stredných školách. Boli však aj študenti, ktorí po anglicky vedeli perfektne a aj program na Lesníckej fakulte študovali v angličtine. Mal som napríklad dvoch spolubývajúcich Rumunov a jedného Portugalca – tiež erasmáka. Jeden Rumun po anglicky vôbec nevedel, a tak som sa snažil študovať aspoň základy rumunčiny, aby sme sa vedeli ako tak dohovoriť. No druhý spolubývajúci po anglicky vedel perfektne, pretože študoval inžiniersky program na Lesníckej fakulte po anglicky.

- **A čo Vaša komunikácia s miestnymi ľuďmi? Rumunčina a slovenčina patria do odlišných jazykových skupín, sotva v nich nájdeme nejaké podobnosti. Ako sú Rumuni na tom s ovládaním cudzích jazykov?**

S miestnymi ľuďmi, ktorí nevedeli po anglicky, som sa dorozumieval rumunčinou bez gramatiky, takže som hovoril v neurčitkoch a bez skloňovania, no pomáhal som si aj gestikuláciou. Muselo to byť smiešne počúvať ma, ako sa snažím hovoriť po rumunsky. No mal som aj skúsenosť, keď som išiel s kamarátom Štefanom k jeho rodine a nikto z nich nevedel po anglicky. Dorozumieval som sa s nimi gestikuláciou a základmi z rumunčiny, pomohla mi pri tom knižka konverzácie v rumunčine a taktiež offline anglicko-rumunský slovník. Ten som si stiahol do mobilu, takže ak som im chcel niečo povedať, zadal som slovíčko do slovníka po anglicky a povedal som im ho po rumunsky, a tak vedeli aspoň zhruba, čo im chcem povedať.

Rumunčina je jazyk románsky, takže je dosť odlišný od slovenčiny. Avšak rumunčina má dosť slovanských slov, ktoré sú podobné slovenčine či ruštine, napr. auto sa povie mašina, čítam povedia čitesk, mak povedia mak, pohár povedia pahár, pálenka povedia palinca atď. Veľa slov majú podobných francúzštine či taliančine, napr. vďaka sa povie mulcumesk, ale aj mersi, dobrý večer sa povie buna seara, ako sa máš povedia če fač a pod. Tieto miešania sú spôsobené tým, že na území Rumunska sa miešalo veľa kultúr, a to tomuto jazyku dáva zaujímavý punc. Osobne sa mi rumunčina veľmi páči.

Veľa Rumunov nevie po anglicky, ale myslím si, že to je o tom, na koho natrafíte. Natrafil som na ľudí, ktorí vedeli perfektne po anglicky, niektorí zase vedeli skôr po francúzsky alebo nemecky. Celkovo sa mi však zdalo, že s ovládaním cudzích jazykov sú na tom Rumuni trochu horšie.

- **Sú veľké rozdiely medzi našou univerzitou a tamojšou školou? Ak áno, v čom?**

Vybavenie tamojšej Lesníckej fakulty bolo podobné tej našej, mali dokonca modernú



budovu, kde mali sústredený výskum. Budovu rektorátu majú samostatne a je to krásna historická budova, rovnako ako aj budova Lesníckej fakulty. Myslím si však, že vybavenosť našej univerzity je trochu lepšia. Spôsob výučby je podobný ako u nás. Veľký rozdiel bol v tom, že prihlasovanie na skúšky nebolo cez univerzitný informačný systém, ale tak, že vyvesili na nástenku termíny so skúškami a vy ste si museli sledovať termín, na ktorý bola vypísaná skúška alebo ste sa spýtali priamo vyučujúceho. Veľký rozdiel bol tiež v tom, že v Rumunsku majú len jeden pokus na skúšku. Keď ju nespravia, tak musia všetky nespravené skúšky robiť v septembri za poplatok cca 10€. Ďalší výrazný rozdiel je v tom, že dĺžka bakalárskeho štúdia v Rumunsku nie je 3 roky, ale až 4, pričom jeden celý rok praxujú.

- **Boli tam aj iní erasmovskí študenti** alebo študenti zo zahraničia? Z ktorých krajín?

So mnou bol na izbe Portugalec António, ktorý študoval tretí ročník bakalárskeho štúdia na Lesníckej fakulte. Podnikol som s ním veľa výletov po okolí, aj po celom Rumunsku. Bol to veľmi dobrý parťák, mali sme spoločné záujmy. Najviac

študentov tam bolo zo Španielska, Turecka, Talianska, Portugalska, Francúzska. Zo Slovenska som tam bol jediný, boli tam aj dvaja Česi, ktorých som však nestretol. Potom tam bola jedna Poľka a jedna Chorvátko, ale ani tie som nestretol, keďže študovali iný program. Na lesníctve sme ako erasmáci boli len traja študenti, okrem mňa tam bol spomenutý António z Portugalska a Ján z Nemecka.

- **Ako Vás prijali domáci rumunskí študenti?**

Veľmi dobre. Bolo s nimi kopec srandy. Boli to dobrí ľudia a vždy mi pomohli so skúškami, informáciami o meste, o výhodných kúpach atď. Väčšina Rumunov, ktorých som poznal, boli farmári. Vďaka môjmu spolubývajúcemu Rumunovi Ionucovi som sa dozvedel, že mám skúšku z diaľkového prieskumu. Ak by mi to neoznámil, ani by som nevedel, že mám ísť na tú skúšku. Ďalší kamarát, ktorý sa volal tiež Ionuc, mi vždy so všetkým pomohol a zavolať ma na výlet s turistickým klubom do hôr, čo bol super zážitok. Ľudia ma prijali naozaj veľmi srdečne.

- **Ako by ste zhodnotili tamojší študentský život v porovnaní s našim?**

Tamojší študentský život bol dosť podobný nášmu, lesníci často robili párty a pili a učili sa až vtedy, keď prišlo skúškové J. Vtedy knižnice praskali vo švíkoch, vedeli si však zatriediť čas na štúdium aj na zábavu.

- **Mali ste nejaké očakávania pred odchodom? Vedeli ste niečo o Rumunsku, príp. boli ste tam predtým?**

V Rumunsku som predtým bol s kamarátom, no v Brašove nie. Preto som mal veľké očakávania, ako to tam bude vyzerať. Mal som aj strach. Strach z toho, že som tam išiel sám a že si tam nenájdem kamošov, že bude pre mňa stresujúce sa tam začleniť. A čo som vedel? Že je tam Drakulov hrad, že Rumunsko je krásna a veľká krajina s bohatou históriou.

- **Čo bolo pre Vás najväčším prekvapením? Mohli by ste povedať, čo bolo najlepšie a najhoršie na Vašom pobyte?**

Najväčším prekvapením bolo, keď sa jeden Rumun opil, vykopol nám dvere o 03:00 ráno a zjavil sa v našej izbe v maske anonyma. Ďalším nemilým prekvapením bolo, keď do našej izby prišiel iný Rumun neskoro večer a nechcel odísť, my sme už chceli spať, a tak sme ho museli vytlačiť von z izby, pričom keď zatváral dvere buchol som do neho, lebo stál na prahu dverí a dvere sa vylomili z pántov. Asi týždeň sme zatvárali dvere tak, že sme o ne pritlačili stolík. Našťastie, na chodbe boli kamery a na internáte sa nekradlo. Najhoršia bola asi komunikácia s niektorými učiteľmi a koordinátorom pre program Erasmus, ktorý často nebol prítomný a neodpisoval na maily. Niektorých učiteľov bolo ťažké zastihnúť, ale celkovo k erasmákovi boli učiteľia veľmi ústretoví. Najlepší zážitok bol, keď som bol u miestnych rumunských farmárov, pomáhal som im s prácami a predávali sme tradičné rumunské jedlá v pevnosti Alba Iulia. Super na pobyte v Rumunsku bolo, že sme často chodili do nádherných rumunských Karpát.

- **Ako by ste celkovo zhodnotili Váš semester v rumunskom Brašove? Odporučili by ste ho aj ďalším našim študentom?**

Pobyt hodnotím veľmi pozitívne, Rumunsko vo mne zanechalo veľmi silný dojem a určite by som sa tam chcel vrátiť znova. Rumunsko by som určite odporučal aj ďalším študentom, pretože sú tam super ľudia, nádherná príroda, krásne mestá a veľmi dobre sa tam vyučujú geografické informačné systémy.

Juraj, ďakujem za rozhovor.

So svojím študentom Bc. Jurajom Cipom sa rozprávala Jana Luptáková z ÚCJ.

Foto: archív J. Cipa



Hrad Bran – pôsobil tu Vlad Cepeš (v preklade napichovač), ktorého si kvôli jeho krutosti írsky autor vybral a použil ako námiet pre postavu Drakulu.



Na fotke je sprava kamoš Ionuc Pogan, ktorý vie dobre po anglicky a pomáhal mi s čím bolo treba; v strede fotky je Štefan Stanuš, ktorému sme pomáhal s predajom domácich rumunských špecialít, akými boli sarmale, bryndza, mäso z ovce. Úplne naľavo je mamka Štefana Stanuša. Trh sa konal v meste Alba Iulia, konkrétne v pevnosti tohto mesta dňa 1. decembra, čo je deň vzniku Rumunska.

ERASMUS+ STÁŽ NA VYSOKEJ ŠKOLE BANSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V OSTRAVE



Študentka študijného programu výrobná technika na Fakulte techniky od 1. 3. 2020 do 30. 4. 2020 na mobilite Erasmus+ stáž na Vysokej škole banskej Technickej univerzity v Ostrave.

Vďaka programu Erasmus+ som mala možnosť tento rok absolvovať druhýkrát pracovnú stáž na Vysokej škole banskej v Ostrave, kde som v rámci viacročnej spolupráce mala možnosť pokračovať vo svojom výskume pre potreby dizertačnej práce. Zo začiatku mobility nič nenasvedčovalo tomu, že by sa vyskytli okolnosti, ktoré by narušili môj vopred pripravený program na pôde VŠB TU Ostrava, Fakulty strojn. Keďže prostredie, v ktorom som pracovala, bolo pre mňa už známe, mohla som sa od začiatku venovať svojim povinnostiam na pracovisku. Avšak už po prvom týždni mojej mobility sa začalo v Českej republike hovoriť o zatváraní škôl v dôsledku šírenia nového koronavírusu. Rozhodnutia o zatváraní vysokých škôl však boli na pleciach jednotlivých škôl, ktoré sa v priebehu druhého týždňa rozhodli z preventívnych opatrení pre všetkých študentov svoje brány zavrieť. Zo dňa na deň som sa teda ocitla pred problémom, ako budem pokračovať ďalej vo svojom výskume. Keďže som potrebovala dokončiť svoje vopred naplánované úlohy, trávil som svoje posledné dni na pracovisku do neskorých večerných hodín. Našťastie väčšinu úloh spojených s vykonávaním praktických meraní som zvládla. Zostávalo vykonať už len vyhodnotenie nameraných výsledkov. Keďže škola bola už uzavretá, ďalšie týždne som bola v online kontakte s mojím mentorom Ing. Janom Blatom, PhD., ktorý ako certifikovaný diagnostik a odborník v oblasti témy mojej dizertačnej práce mi poskytoval odborné rady a pomoc pri vyhodnocovaní a chápaní jednotlivých nameraných výsledkov.

Aj keď som si svoju mobilitu predstavovala úplne inak, môžem povedať, že aj napriek všetkým prekážkam mi priniesla mnoho skúseností a zážitkov, či už z prostredia laboratória, kde som pracovala, ale aj z prostredia študentského internátu, kde som bola ubytovaná spolu s inými zahraničnými študentmi z rôznych kútov sveta.

V dobe, kedy je možné voľne cestovať po celom svete, treba využívať možnosti programu Erasmus, hlavne študenti, ktorí získajú neoceniteľné skúsenosti a zručnosti pre svoj ďalší rozvoj.

Silvia Kopčanová, FT

Foto: autorka



Zľava: S. Kopčanová, D. Šedenka



SLDK PRI TUZVO ZÍSKALA FINANČNÉ PROSTRIEDKY NA NÁKUP ODBORNEJ LITERATÚRY Z FONDU NA PODPORU UMENIA



Slovenská lesnícka a drevárska knižnica pri Technickej univerzite vo Zvolene (SLDK) priebežne získava finančné prostriedky na podporu akvizičnej činnosti a rozširovanie knižnično-informačných služieb aj z mimorozpočtových zdrojov.

Knižnica v roku 2019 podala v rámci dotačného programu Fondu na podporu umenia – Program 5 Pamäťové a fondové inštitúcie, podprogram Akvizícia knižníc, projekt pod názvom *Akademická knižnica ako informačné a kultúrne zázemie pre vedu, výskum a vzdelávanie (160. výročie narodenia učenca svetového formátu, jedinečného pedagóga a humanistu Aurela Stodolu)*. Projekt bol finančne podporený Fondom na podporu umenia vo výške 2 000 Eur na nákup odbornej knižnej literatúry. Do fondu knižnice pribudlo 196 nových odborných publikácií z rôznych vedných oblastí v súlade s odbornou profiláciou univerzity a špecializáciou knižnice, ako aj spoločenskovedné knihy vydané s podporou Fondu.

Projekt bol zameraný na aktualizáciu a skvalitnenie fondu knižnice odbornou knižnou literatúrou z oblastí pôdohospodárskych, prírodných, technických, ekonomických, spoločenských a humanitných vied;

na zabezpečenie nových informačných zdrojov – učebníc a učebných textov, monografií, zborníkov, príručiek, odborných publikácií, encyklopédií, slovníkov, kartografických a audiovizuálnych dokumentov v súlade s odborným profilom fakúlt Technickej univerzity a špecializáciou knižnice.

Cieľom projektu bola informačná podpora procesu vzdelávania, výskumu a vývoja na Technickej univerzite vo Zvolene, celoživotného vzdelávania, napĺňanie informačného a kultúrneho poslania knižnice, podpora vzdelanosti odbornej i širokej verejnosti.

Celkový rozpočet projektu bol 3 424 Eur, spolufinancovanie z vlastných zdrojov bolo vo výške 1 424 Eur. Slovenská lesnícka a drevárska knižnica z poskytnutej dotácie zakúpila pre používateľov 117 odborných knižných publikácií, v rámci spolufinancovania bolo zakúpených 79 publikácií. SLDK v rámci projektu a v zmysle Zmluvy o poskytnutí dotácie realizovala nákup publikácií vydaných s podporou FPU vo výške 20% z dotácie v hodnote 450 Eur. Ide o publikácie prevažne z oblastí spoločenských a humanitných vied v počte 19 knižničných jednotiek. Knižnica realizovala projekt po pridelení finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia v období august 2019 – marec 2020, všetky knižné publikácie boli spracované v knižnično-informačnom systéme a označené nálepkou Fondu. Projekt bude ukončený k 30. 9. 2020.

Zakúpené publikácie rozšíria a obohatia fond Slovenskej lesníckej a drevárskej knižnice. Prínosom realizovaného projektu je rozšírenie ponuky odbornej knižnej literatúry a sprístupňovanie aktuálnych informácií a poznatkov používateľom. Informácie o publikáciách sú prístupné študentom a pracovníkom Technickej univerzity vo Zvolene a ďalším používateľom knižnice prostredníctvom online katalógu, časť kníh je tematicky vystavená vo voľnom výbere v priestoroch Knižničného centra a v študovniach Informačného centra.

Slovenská lesnícka a drevárska knižnica rozširovaním akvizičného procesu – nákupom aktuálnych odborných publikácií aj z mimorozpočtových zdrojov, prispieva k informačnej podpore vzdelávacieho a vedeckovýskumného procesu na univerzite a tiež celoživotného vzdelávania.

Alena Poláčiková, SLDK
Zuzana Šímková, SLDK
Foto: M. Vetrák

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC 2020

KNIŽNICE PRE VŠETKÝCH

Slávnostné otvorenie Týždňa slovenských knižníc 2020 na Zvolenskom zámku

2. marca 2020 sa v Kráľovskej sieni Zvolenského zámku konalo slávnostné otvorenie 21. ročníka Týždňa slovenských knižníc. Partnerom a spoluorganizátorom Týždňa slovenských knižníc 2020 bola aj Technická univerzita vo Zvolene a Slovenská lesnícka a drevárska knižnica.

21. ročník Týždňa slovenských knižníc pod spoločným mottom KNIŽNICE PRE VŠETKÝCH sa uskutočnil v dňoch 2. – 8. marca 2020. Organizátormi podujatia boli Slovenská asociácia knižníc (SAK) a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK). Funkciu ambasádorky Týždňa slovenských knižníc 2020 prijala pani Eva Pavlíková, členka činohry Divadla Andreja Bagara v Nitre, nositeľka ocenenia Krištáľové krídlo. Záštitu nad Týždňom slovenských knižníc 2020 prevzala vtedajšia ministerka kultúry SR Ľubica Laššáková.

Slávnostné otvorenie Týždňa slovenských knižníc 2020 sa uskutočnilo 2. marca 2020 v priestoroch Slovenskej národnej galérie Zvolenského zámku pod záštitou ministerky kultúry SR, predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Jána Luntera a primátorky Mesta Zvolen Lenky Balkovičovej za účasti zástupcov Ministerstva kultúry SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, knižníckych profesijných združení, Združenia miest a obcí Slovenska, Banskobystrického samosprávneho kraja, magistrátu Mesta Zvolen, zriaďovateľov knižníc, zástupcov knižníc a médií. Slávnostného otvorenia na Zvolenskom zámku sa zúčastnil aj rektor Technickej univerzity vo Zvolene Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Kropil, PhD., ktorý vo svojom príhovore pozdravil účastníkov.

V rámci otvorenia bola odovzdaná Cena Slovenskej asociácie knižníc za výnimočný projekt realizovaný v roku 2019, ktorú získala Knižnica pre mládež mesta Košice za projekt Čítania v nemocnici.

Spoluorganizátormi slávnostného otvorenia Týždňa slovenských knižníc 2020, ktoré bolo realizované s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja, Mesta Zvolen, Fondu

na podporu umenia a Slovenskej asociácie knižníc, boli Krajská knižnica Ľ. Štúra vo Zvolene, Slovenská lesnícka a drevárska knižnica pri Technickej univerzite vo Zvolene, Slovenská národná galéria Zvolenský zámok, Lesy SR, š.p., a Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene.

Moderátorom podujatia bol zvolenský herec Radoslav Kuric. V umeleckom programe sa predstavili pedagógovia a žiaci Základnej umeleckej školy Nádvozná Zvolen, výnimočnú náladu vytvárali členovia sláčikového komorného orchestra, akordeónového kvarteta a dychového zoskupenia. Po slávnostnom otvorení na Zvolenskom zámku mali účastníci možnosť prehliadky novej expozície Dávida Böhma a Jiřího Frantu *Vidieť, vidieť, vidieť*, ktorá je veľkoplášnou inštaláciou o zvláštnom živote umeleckých diel po tom, ako sa dostanú do múzea/galérie. Raut, na ktorý účastníkov pozvala primátorka mesta Zvolen do Rytierskej siene Zvolenského zámku, hudobne spríjemnil folklórny súbor Poľana.

Partnermi Týždňa slovenských knižníc 2020 boli Železničná spoločnosť Slovensko, národný dopravca, Banskobystrický samosprávny kraj, Mesto Zvolen, Technická univerzita vo Zvolene, Základná umelecká škola vo Zvolene, spoločnosť Ceiba a vydavateľstvá – Absynt, ALBATROS MEDIA, Martinus, Slovart a Portál. Mediálnymi partnermi boli RTVS Rádio Regina, Infolib, Sieť regionálnych novín MY, TASR. Otvoreniu predchádzala tlačová konferencia, ktorá sa konala za účasti organizátorov, hostí a zástupcov médií.

Súčasnou sprievodného programu bola aj výstava *Rodina Ostrolúckych a Ľudovít Štúr* v Lesníckom a drevárskom múzeu vo Zvolene, ktorá prezentuje regionálne dejiny Zvolena a predstavuje jednu z najstarších a najvplyvnejších šľachtických rodín Zvolenskej stolice.



Z otvorenia Týždňa slovenských knižníc 2020

AKADEMICKÁ NITRA SA POSÚVA

Vedenie TU vo Zvolene na zasadnutí, ktoré sa konalo dňa 8. júna 2020, zobralo na vedomie informáciu rektora prof. R. Kropila, že festival „Akademická Nitra 2020“ sa z dôvodu mimoriadnej situácie v SR presúva na rok 2021.

Výbor Akademickej Nitry 2020 z dôvodu celoplošného zákazu organizovania verejných kultúrnych podujatí, ale aj ďalších súčasných obmedzení, ktoré sa vzťahujú k šíreniu koronavírusu SARS-CoV-2, ruší 42. ročník Medzinárodného akademického festivalu Akademická Nitra 2020.

Pandémiu zažívame všetci po prvýkrát a kroky, ktoré podnikáme dnes, sa môžu priaznivo prejavíť v budúcnosti. Dúfame, že následky krízy spoločnými silami zvládneme a v budúcom roku sa budeme môcť stretnúť na Akademickej Nitre.

Lubica Benková, Rektorát



Cieľom celoslovenskej kampane Týždeň slovenských knižníc je pozitívne zviditeľniť knižnice ako významné kultúrne a vzdelávacie inštitúcie s nezastupiteľnou sociálnou funkciou, ktoré mimoriadne aktívne prispievajú k rozvoju znalostnej spoločnosti. Knižnice 21. storočia nadväzujú na svoje historicky overené miesto v spoločnosti a zároveň sú modernými inštitúciami s aktívnym vplyvom na spoločenský a kultúrny rozvoj obcí, miest, regiónov i krajov. Flexibilne reagujú na aktuálne potreby používateľov nielen vo fyzických priestoroch knižníc, ale čoraz viac aj prostredníctvom virtuálneho prostredia internetu. Na Slovensku v súčasnosti pôsobí viac ako 3300 registrovaných knižníc, ktorých služby využíva takmer jeden milión používateľov. Vo fondoch knižníc sa nachádza viac ako 43 miliónov zväzkov kníh a ročné výpožičky predstavujú 20 a pol milióna dokumentov.

Knižnice, často aj napriek množstvu rôznorodých problémov a nedostatku finančných prostriedkov, ponúkajú svojim používateľom a návštevníkom veľa poučného, nového, zaujímavého i zábavného.

Technická univerzita vo Zvolene a jej organizačné súčasti ako spoluorganizátor a partner celoslovenského podujatia prispeli významnou mierou k zdarnému priebehu akcie. Nezabudnuteľnú pečať podujatiu dodalo čaro hudby vďaka umeleckému súboru Poľana.

Slovenská lesnícka a drevárska knižnica ďakuje všetkým zúčastneným za aktívnu pomoc, spoluprácu pri organizácii a zabezpečovaní celoslovenského podujatia a úspešnú reprezentáciu Technickej univerzity vo Zvolene.

Alena Poláčiková, SDLK

Foto: Pavel Albert, Zvolenské kultúrne centrum

Zdroj: Tlačová správa SAK, SSKK



ALEJ ABSOLVENTOV

Podpisovanie mien na chodníky je dlhoročnou tradíciou vysokoškolských absolventov a väčšina z nich sa s takouto metódou jednoducho uspokojila. Rok čo rok pribúdajú na chodníky desiatky mien a titulov a pre nové už takmer neostáva miesto. Okrem faktu, že sa táto rutina stala absolútne zastaralou, by sme ako zodpovední ľudia mali prihliadať aj na zelenú zložku nášho prostredia. Sme dlžníkmi našej planéty a robiť správne kroky, aj v malom množstve, sa stáva čoraz dôležitejším. Myšlienka, ktorá nám napadla bola: Čo keby sme za sebou, aj na školách zanechali krajší, zdravší a symbolickejší typ spomienky, ako len chodníky počmárané našimi menami? Podporili by sme tým prírodu a skrášlili náš

zastavaný svet. Vysádzanie absolventských stromov sa zdalo byť unikátnym riešením. Nápad sa ku mne dostal z podobného príkladu vo Filipínach, kde sú študenti základných a stredných škôl povinní pre úspešné absolvovanie školy vysadiť stromy, aby tým udržali svoj lokálny ekosystém. Táto myšlienka sa ujala a považovala som za úžasné spojiť ju s konceptom našej zelenej univerzity. Podnet sa stretol s pozitívnymi ohlasmi, z ktorého bol nadšený aj rektor univerzity prof. Rudolf Kropil a po štátnych skúškach sme so spolužiakmi za pomoci doc. Ivana Lukáčika, riaditeľa Arboréta Borová hora, vysadili prvý absolventský strom univerzity – Lipu ako symbol Slovanov. Podporili sme tým ideu univerzity, ktorá učí

svojich študentov zodpovednosti, výsadbu lokálnych drevín a zachovanie miestneho ekosystému, ako aj obohatili krásny živý areál školy. Našou ambíciou je začať tradíciu sadenia stromov, aby týmto spôsobom vznikla Alej absolventov, ktorá bude spolu s príslušným menným zoznamom krásnou pripomienkou našich študentských čias. „Teší ma, že túto tradíciu založil práve ročník dizajnérov, pretože spájať krásne s užitočným je našou budúcou úlohou a v mene všetkých svojich spolužiakov verím, že naša alej bude aj naďalej prevítať.“

Katarína Csúzová, DF
Foto: archív KDNI



ZAKVITNUTÝ VČELÍ BUFET PRED TUZVO

Pleli sme aj piknikovali. Včelí bufet prevíta. Niektoré kvitnúce „buriny“ sme ponechali zámerne.

Ďakujeme za dobročinnú prácu kolegyni Marianke Krivošíkovej z Referátu pre vonkajšie vzťahy a absolventkám TUZVO Zuzke Markovej (FEE), Aničke Barjakovej (FEE) a Janke Pavlíkovej.

Ďalšie fotografie sú zverejnené na FB TUZVO.

Zuzana Gallayová, FEE
Foto: P. Koreň a Z. Marková



ZOMREL VÝZNAMNÝ SLOVENSKÝ ARCHITEKT VLADIMÍR DEDEČEK – AUTOR PROJEKTU BUDOVY TUZVO

Dňa 29. apríla 2020 vo veku 91 rokov zomrel autor veľkých konceptov a mnohých stavieb.

Vladimír Deděček za viac ako 50 rokov svojej činnosti architekta zanechal po sebe desiatky stavieb, ktoré dodnes vzbudzujú pozornosť odbornej aj laickej verejnosti.

Jeho modernistické videnie architektúry a nezameniteľný rukopis sa odráža aj na budove Technickej univerzity vo Zvolene, ktorá bola zrealizovaná v 70. rokoch minulého storočia. Stavby novátora a zástancu radikálnych riešení v slovenskej architektúre sa nachádzajú v Bratislave, Nitre, vo Zvolene, Tatranskej Lomnici, ale aj v Čechách.

V Bratislave okrem asi najdiskutovanejšej stavby – premostenia Vodných kasární, respektíve prístavby Slovenskej národnej galérie, projektoval administratívne budovy Incheby, vysokoškolské internáty v Mlynskej doline, budovy Najvyššieho súdu SR a Slovenského národného archívu. Túto budovu neskôr, v roku 1983, ocenili plakietou medzinárodnej konferencie XXII. Table ronde des Archives. Podľa návrhu Vladimíra Deděčka realizovali aj stavbu Paláca kultúry a športu v Ostrave-Vítkoviciach.

Jeho projekt vysokoškolského komplexu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre ocenili v roku 1966 Cenou Dušana Jurkoviča. Stavbu zaradili do ankety Ministerstva výstavby SR Slovenská stavba 20. storočia (2001), v ktorej zvíťazila v kategórii občianskych stavieb.



Zľava: V. Deděček, A. Kiska

V roku 2015 architektovi, ktorý svojimi projektmi postavenými na Slovensku zaujal aj v zahraničí, udelil Spolok architektov Slovenska Cenu Emila Beluša za celoživotné architektonické dielo a bývalý prezident SR Andrej Kiska udelil Vladimírovi Deděčkovi v roku 2016 vyznamenanie Pribinov kríž II. triedy za dlhoročné mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj SR v oblasti architektúry.

O práci Vladimíra Deděčka sa píše aj v publikácii z roku 2017 s názvom Vladimír

Deděček – Interpretácie architektonického diela, na ktorej sa podieľali historik architektúry Marián Zervan a architekti Benjamín Bráďňanský a Vít Halada. Editorovsky ju pripravila Monika Mitášová zo SNG.

Češť jeho pamiatke!
Ľubica Benková, Rektoriát
Foto: TASR, 2016



DIAGNOSTICKÝ PRÍSTROJ IN BODY 770 NA TUZVO

Ústav telesnej výchovy a športu Technickej univerzity vo Zvolene zakúpil diagnostický prístroj InBody 770. V rozhovore s vedúcim ÚTVŠ PaedDr. Stanislavom Azorom, PhD., sme sa pýtali, čo všetko tento prístroj dokáže a aké je jeho využitie v praxi.

Predstavíte nám v krátkosti základné funkcie tohto prístroja?

Základnou vlastnosťou prístrojov InBody je analýza zloženia ľudského tela. To znamená, že neinvazívnou formou dokáže analyzovať percentuálne zloženie tela – svalovinu, tuky, vodu, minerálne látky. Vďaka prístrojom InBody môžete získať napríklad prehľad o tom, kde konkrétne a ako ste zredukovali, či nabrali telesný tuk alebo svalovú hmotu. To je samozrejme veľmi zjednodušený pohľad. Prístroj presne určí, o aký tuk v tele ide – (podkožný, vnútorný), podiel svalov v jednotlivých končatinách, pomer vnútrobunkovej a mimobunkovej vody.

Nestačí sa odvážiť doma, aby som vedel, v akej kondícii som?

Zo samotného merania hmotnosti nevieme veľa o našom zdravotnom stave. Výhodou tohto typu prístroja je to, že tieto údaje vyhodnocuje v závislosti od pohlavia, veku, výšky postavy. Následnou interpretáciou vieme poskytnúť individuálne informácie, čo by mal človek urobiť pre zlepšenie svojho zdravotného stavu.

Čo všetko tento prístroj dokáže?

Toľko údajov vymenovať nestihneme. Prístroj Inbody 770 je najvyššou radou, ktorú využívajú špičkoví lekári a športové kluby. Na celom Slovensku sú v tejto dobe asi len 4 kusy. Na rozdiel od nižších rád, Inbody 770 meria aj bazálny metabolizmus – koľko naše telo spotrebuje na prežitie, bez telesnej aktivity. Ďalej určí retenciu vody, na základe čoho môžeme indikovať opuchy, a tiež WHR index – kde sa nám v tele ukladá tuk. Pre mňa veľmi zaujímavým údajom je fázický uhol. Ten indikuje „kondíciu“ našich buniek.

Využíva sa prístroj len na vedeckovýskumné účely?

Nie, diagnostiku poskytujeme aj verejnosti. Aj pre bežnú populáciu, ale začíname aj spoluprácu s extraligovými klubmi v našom meste, ale aj v iných. Diagnostika je určená tak dospelým, ako aj deťom.

Ako prebieha meranie?

Samotné meranie trvá len niekoľko minút. Na digitálnom výškomeri zmeriame presnú výšku. Výška spolu s váhou, vekom a pohlavím tvoria základné údaje na základe ktorej potom prístroj analyzuje dáta. Proces trvá asi 2 minúty, počas ktorých je len potrebné v pokoji stáť.

Pri predstavovaní diagnostického prístroja Inbody 770 vedeniu univerzity prístroj vyskúšal prorektor pre pedagogickú prácu RNDr. Andrej Jankech, PhD., ktorého sme sa na to opýtali.

Pán prorektor ako prebiehala a dopadla diagnostika?

Prístroj Inbody 770 som odskúšal na ÚTVŠ TUZVO. Po zadaní základných údajov a odmeraní telesnej výšky a hmotnosti bolo meranie po približne jednej minúte ukončené. Výsledky boli podrobné. Tie dokážu jednak odhaliť skryté rezervy, ale aj potvrdiť známe nedostatky. Veľmi zaujímavé sú výsledky popisujúce jednotlivé časti tela (ruky, nohy, trup) v pomere svalstva, tuku, analýzy vody, proteínov, minerálnych látok v porovnaní s ideálnymi údajmi človeka v závislosti od veku a pohlavia. Dôkladná analýza výsledkov, ktorú mi poskytol vedúci ÚTVŠ PaedDr. Stanislav Azor, PhD., ma nabáda na zamyslenie, ako si zlepšiť fyzický stav, kondíciu či upraviť jedálny lístok a po čase opäť skontrolovať, či došlo k zlepšeniu posledne nameraných údajov.

Prístroj InBody770 sa nachádza v priestoroch ÚTVŠ. Diagnostika pre zamestnancov bude poskytovaná za zvládnu cenu. Za základnú diagnostiku zamestnanci TUZVO zaplatia od 5 Eur v závislosti od rozsahu diagnostiky. Bližšie informácie Vám poskytnú pracovníci ÚTVŠ na telefónnom čísle: kl. 6179, mob. 0908425371 alebo e-mailom na adrese: azor@tuzvo.sk

Stanislav Azor, ÚTVŠ
Ľubica Benková Rektorát



Zľava: S. Azor, A. Jankech



PONÚKAME VÁM MOŽNOSŤ **ZAŠPORTOVAŤ SI**
VO VONKAJŠOM ŠPORTOVOM AREÁLI TECHNICKEJ
UNIVERZITY VO ZVOLENE



Priestory si môžete rezervovať za zvýhodnené ceny pre zamestnancov (beach volejbal, tenis, nohejbal – umelá tráva).

Aj vo vnútorných priestoroch ponúkame možnosť športovania (bedminton, stolný tenis, posilňovňa).

Pokladničný doklad je možné si uplatniť ako benefit zo Sociálneho fondu na regeneráciu pracovnej sily.

Kontakt pre predbežné rezervácie:
+421 908 425 371,
slavomira.majorova@tuzvo.sk



Jubilanti

Srdečne blahoželáme našim kolegyniam a kolegom, ktorí nedávno oslávili svoje životné jubileum:

Ján Bíreš
Ing. Monika Koreňová, PhD.
Ing. Renáta Poláčiková
Elena Martinková
Mgr. Svetlana Hanzelyová
Anna Hrabáčová
Ing. Arch. Martin Somora M.arch.
Prof. Ing. Ján Holécy, CSc.
Doc. Ing. Ivan Lukáčik, CSc.
Valéria Lalíková

OIP Rektorát
ORP Rektorát
EO Rektorát
ŠD
CIT
ŠJ
KDNI DF
KERLH LF
ABH
ŠJ

VŠETKÝM JUBILUJÚCIM
SRDEČNE GRATULUJEME
A ŽELÁME PREDOVŠETKÝM
VELA ZDRAVIA, ŠŤASTIA,
POHODY A VELA ÚSPECHOV
V PRÁCI I V SÚKROMNOM
ŽIVOTE.

EŠTE JE ČAS PODAŤ SI
PRIHLÁŠKU DO 15. 8. 2020:

- II. kolo prijímacieho konania pre vybrané študijné programy bakalárskeho stupňa štúdia,
- predĺžený termín podávania prihlášok na inžiniersky stupeň štúdia.